

Magister- och kandidat- examen i huvudämnen inom vård och omsorg

Magister- och kandidat-
examen i huvudämnen
inom vård och omsorg

Högskoleverket • Birger Jarlsgatan 43 • Box 7851, 103 99 Stockholm
tfn 08-453 70 00 • fax 08-453 70 50 • e-post hsv@hsv.se • www.hsv.se

**Magister- och kandidatexamen i huvudämnen inom vård och omsorg
Examensrättsprövning**

Producerad av Högskoleverket i mars 1998

Högskoleverkets rapportserie 1998:9 R

ISSN 1400-948X

ISRN HSV-R--98/9--SE

Innehåll: Avdelningen för utvärdering och kvalitetsarbete

Grafisk form: Högskoleverkets informationsavdelning

Tryck: Printgraf, Stockholm, mars 1998

Innehållsförteckning

Förord	5
Sammanfattning	6
Summary	7
DE SAKKUNNIGAS YTTRANDE	9
Missiv	10
Sammanfattning av de sakkunnigas bedömningar	12
Uppdrag	14
Villkor för examensrätt	16
Kvalitetskriterier	18
Framväxten av nya ämnen	23
Problembeskrivning och preciseringar	26
Högskolor	32
Högskolan i Halmstad	32
Mithögskolan	33
Hälsöhögskolan i Jönköping	35
Vårdhögskolan i Växjö	39
Blekinge Internationella Hälsöhögskola	40
Vårdhögskolan i Malmö	42
Hälsöhögskolan Väst i Vänersborg	43
Vårdhögskolan i Borås	45
Hälsöhögskolan i Värmland	46
Ersta högskola/Ersta Sköndal högskola	48
HÖGSKOLEVERKETS BESLUT	51
Högskolan i Halmstad	52
Mithögskolan	54
Hälsöhögskolan i Jönköping	56
Vårdhögskolan i Växjö	59
Blekinge Internationella Hälsöhögskola	61
Vårdhögskolan i Malmö	63
Hälsöhögskolan Väst i Vänersborg	65

Vårdhögskolan i Borås	67
Hälsöhögskolan i Värmland	69
HÖGSKOLEVERKETS YTTRANDE	71
Ersta högskola/Ersta Sköndal högskola	72

Förord

Högskoleverket prövar sedan 1 juli 1995 rätten att ge examen. Verket beslutar om examensrätt för högskolor med offentlig huvudman och yttrar sig till regeringen i fråga om examensrätt för enskilda utbildningsanordnare.

I denna rapport redovisas prövningar av ansökningar om magister- och kandidatexamen i huvudämnen inom utbildningsområdet vård och omsorg.

En grupp sakkunniga har på uppdrag av Högskoleverket bedömt ansökningar från tio högskolor om rätt att utfärda magister- och/eller kandidatexamen i sammanlagt sju huvudämnen inom området. Prövningarna genomfördes hösten 1997.

Med utgångspunkt i de sakkunnigas yttrande har Högskoleverket beslutat ge fyra vårdhögskolor rätt att utfärda kandidatexamen och en statlig högskola rätt att utfärda magisterexamen i ett eller flera ämnen.

Vårdhögskolor får därmed för första gången rätt att utfärda kandidatexamen. Det är ett mått på den akademiska nivån i vårdutbildningarna och gör det lättare för studenterna att gå vidare till forskarutbildning. Ett helt nytt ämne, ortopedteknik, har också inrättats.

Karaktäristiskt för ämnen inom vård och omsorg är att de har sitt ursprung i yrkesverksamhet och i yrkesinriktade utbildningsprogram. De problemställningar som ligger till grund för forskning och utvecklingsarbete hämtas i stor utsträckning ur den professionella verksamheten. Kunskapsutvecklingen leder på så sätt till att nya ämnen inom högskolan växer fram.

Agnetta Bladh
generaldirektör

Sammanfattning

Prövning av rätt att utfärda magister- och kandidat-examen i huvudämnen inom vård och omsorg

Högskoleverket prövar rätten att ge examen. Verket beslutar om examensrätt för högskolor med offentlig huvudman och yttrar sig till regeringen i fråga om examensrätt för enskild utbildningsanordnare.

Prövningarna av rätt att utfärda olika typer av examina och prövning av utbildning på högskolenivå syftar till att bedöma om utbildningarna har en tillräcklig kvalitet.

Vid prövningarna anlitas externa sakkunniga. Ett besök görs på lärosätet där de sakkunniga träffar bl.a. rektor, lärare och studenter. De granskar också bibliotek, lokaler, utrustning m.m. De sakkunniga utgår i sin bedömning från ett antal kriterier som etablerats i samband med examensrättsprövningarna.

I denna rapport redovisas prövningar av magister- och kandidatexamen i sju ämnen vid tio högskolor. Prövningarna genomfördes under hösten 1997. De kriterier som de sakkunniga använt vid prövningen är lärarkompetens och kompetensutveckling, forskningsaktivitet, ämnesdjup och ämnesbredd, miljö, utbildningsaktivitet över 40-poängsnivån, bibliotek och litteraturförsörjning, lokaler och utrustning, internationalisering, behörighet och övergångsmöjlighet till forskarutbildning.

Prövningarna omfattade ämnesprövningar vid 20 institutioner. Sakkunniggruppen föreslog examensrätt vid nio av dessa. Högskoleverket beslutade respektive yttrade sig till regeringen i enlighet med de sakkunnigas förslag.

I rapporten redovisas de sakkunnigas granskningar och Högskoleverkets beslut respektive yttrande.

Summary

Evaluating for the right to award the Master's and Bachelor's degrees in health and caring sciences

The National Agency for Higher Education evaluates institutions for the right to award degrees. The Agency has the power to approve this right for institutions of higher education with public governing bodies, and gives an opinion to the Government in the case of institutions with private governing bodies.

Evaluation for the right to award various kinds of degrees at institutions of higher education is intended to assess whether the education in question maintains adequate standards.

External experts are called in to do the evaluation. The evaluation team visits the institution concerned and meets the Vice-Chancellor, teaching staff, students and others. They also assess the standard of library facilities, premises and equipment. In their evaluation the experts base themselves on a set of criteria established for this purpose.

This report provides an account of evaluations for the right to award the Master's and Bachelor's degrees in seven subjects at ten institutions of higher education. The evaluations were carried out during the autumn of 1997. The criteria used by the experts in their evaluations were qualifications of the teaching staff and the development of these qualifications; research activities; subject depth and subject breadth; educational activity beyond the 40-credit level (equivalent to two terms of full-time study in a subject); library facilities and the provision of books; premises and equipment; internationalization; and eligibility and access to postgraduate education.

The evaluations involved subject assessments at 20 departments. The team of experts proposed that the right to award degrees be approved for nine of these. The decisions of the National Agency for Higher Education were taken in accordance with this proposal.

The report details the evaluations by the team of experts and the decisions and opinions of the Agency.

De sakkunnigas yttrande

Missiv

Till
Generaldirektör
Agneta Bladh
Högskoleverket

Till Högskoleverket har inkommit ansökningar om rätt att utfärda magister- och kandidatexamen från Högskolan i Halmstad, Mitthögskolan, Hälsohögskolan i Jönköping, Vårdhögskolan i Växjö, Blekinge Internationella Hälsohögskola, Vårdhögskolan i Malmö, Hälsohögskolan Väst i Vänersborg, Vårdhögskolan i Borås, Hälsohögskolan i Värmland samt Ersta högskola.

Högskoleverket tillsatte den 25 juni 1997 en grupp sakkunniga med uppgift att granska dessa ansökningar och därefter lämna ett yttrande som underlag för verkets beslut och yttrande till regeringen.

Till ordförande i gruppen utsågs professor Astrid Norberg, Umeå universitet.

I ledningen för granskningsarbetet beslöt Högskoleverket därutöver att utse f.d. universitetskanslern professor Carl-Gustaf Andrén, rektorn vid Göteborgs universitet, professor Bo Samuelsson, samt docenten Ingegerd Bäcklund, Uppsala universitet.

Som särskilda experter inom de aktuella ämnesområdena tillsattes professorerna Hjördis Björvell, Stockholm, Bo Hagberg, Lund, Lennart Nygren, Umeå, Per-Olow Sjödén, Uppsala, Sune Sunesson, Lund, docenterna Inga-Britt Bränholm, Umeå, Hans Tropp, Eksjö, Vivi-Anne Sundqvist, Stockholm, Giggi Udén, Lund samt dr med vet Alice Rinell Hermansson, Stockholm. Sekreterare har varit utredaren Brita Bergseth, Högskoleverket.

De sakkunniga har granskat högskolornas ansökningar med underlagsmaterial. Utöver detta material har kompletterande uppgifter hämtats in till

stöd för bedömningarna. Vid besök på högskolorna har intervjusamtal förts med ledning, lärare och studenter. I flertalet av dessa samtal har ordföranden deltagit tillsammans med ämnesexperterna. Tillgången till lokaler, laboratorier, bibliotek och IT-utrustning har också bedömts i samband med besöken. Erfarenheter och intryck av intervjubesöken har därefter redovisats till ledningsgruppen.

Vårt yttranden grundar sig på en sammanfattande bedömning av högskolornas förutsättningar att utfärda magister- och kandidatexamen med utgångspunkt i de kriterier som tillämpas vid Högskoleverkets examensrättsprövningar.

Umeå i januari 1998
Astrid Norberg

Sammanfattning av de sakkunnigas bedömningar

Högskoleverket har givit oss i uppdrag att lämna underlag för verkets beslut om rätt att utfärda magister- och kandidatexamen efter ansökan från Högskolan i Halmstad, Mitthögskolan, Hälsohögskolan i Jönköping, Vårdhögskolan i Växjö, Blekinge Internationella Hälsohögskola, Vårdhögskolan i Malmö, Hälsohögskolan Väst i Vänersborg, Vårdhögskolan i Borås, Hälsohögskolan i Värmland samt för verkets yttrande över ansökan från Ersta högskola.

Uppdraget innebär att kommunala och landstingskommunala vårdhögskolor för första gången provas för rätt att utfärda kandidatexamen.

Högskolorna har också ansökt om examensrätt i sju huvudämnen som tidigare inte har bedömts av verket i samband med examensrättsprövningar. De huvudämnen som ingår i prövningen är arbetsterapi, biomedicinsk laboratorievetenskap, gerontologi, omvårdnad, ortopedteknik, pedagogik med inriktning mot hälsopromotion samt social omsorg alternativt socialt arbete med inriktning mot social omsorg.

Vi har i våra bedömningar utgått ifrån de kvalitetskriterier som hittills tillämpats vid examensrättsprövningar. Kriterierna kan dock inte betraktas isolerade var för sig.

Vårt yttrande baserar sig på en sammanfattande bedömning med utgångspunkt i tre huvudgrupper av kriterier, kompetenskriterier, utbildningsorganisatoriska kriterier och infrastrukturella kriterier.

Utbildningens kvalitativa nivå avgörs sammantaget av alla dessa faktorer i ett inbördes samspel.

Våra förslag till beslut respektive yttrande om examensrätt redovisas nedan.

Magisterexamen

<i>Högskola</i>	<i>Arbets- terapi</i>	<i>Biomed. lab. vet.</i>	<i>Gerontologi</i>	<i>Omvård- nad</i>	<i>Ortoped- teknik</i>	<i>Ped./hälsa- promotion</i>	<i>Soc. arb./ omsorg</i>
Halmstad				Ja			
Mitthögskolan				Nej			
Jönköping			Nej				
Ersta				Nej			

Kandidatexamen

<i>Högskola</i>	<i>Arbets- terapi</i>	<i>Biomed. lab. vet.</i>	<i>Gerontologi</i>	<i>Omvård- nad</i>	<i>Ortoped- teknik</i>	<i>Ped./hälsa- promotion</i>	<i>Soc. arb./ omsorg</i>
Jönköping	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja		Nej
Växjö							Ja
Blekinge		Nej		Nej			
Malmö		Ja					
Vänersborg				Nej		Nej	Nej
Borås				Ja			
Värmland		Nej		Nej			Nej
Ersta				Ja			

Uppdrag

Uppdraget omfattar högskolors ansökningar om rätt att utfärda kandidat- och/eller magisterexamen i följande ämnen:

Högskolan i Halmstad	Magisterexamen i vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad
Mitthögskolan	Magisterexamen i omvårdnad
Hälsöhögskolan i Jönköping	Kandidatexamen i arbetsterapi Kandidatexamen i biomedicinsk laboratorietvetenskap Kandidat- och magisterexamen i gerontologi Kandidatexamen i omvårdnad/vårdvetenskap Kandidatexamen i ortopedteknik Kandidatexamen i social omsorg
Vårdhögskolan i Växjö	Kandidatexamen i socialt arbete med inriktning mot social omsorg
Blekinge Internationella Hälsöhögskola	Kandidatexamen i biomedicinsk laboratorietvetenskap Kandidatexamen i omvårdnad
Vårdhögskolan i Malmö	Kandidatexamen i biomedicinsk laboratorietvetenskap
Hälsöhögskolan Väst i Vänersborg	Kandidatexamen i omvårdnad Kandidatexamen i pedagogik med inriktning mot hälsopromotion Kandidatexamen i social omsorg
Vårdhögskolan i Borås	Kandidatexamen i vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad
Hälsöhögskolan i Värmland	Kandidatexamen i biomedicinsk laboratorietvetenskap

Ersta högskola

Kandidatexamen i omvårdnad
Kandidatexamen i social omsorg
Kandidat- och magisterexamen i omvård-
nadsvetenskap

Villkor för examensrätt

Villkoren för offentliga högskolor att utfärda examina föreskrivs i högskolelag (SFS 1992:14 34) högskoleförordning (SFS 1993:100) samt bilaga 3 till denna förordning. Villkoren för en enskild utbildningsanordnare grundas på lag (1993:792) och förordning om tillstånd att utfärda vissa examina (SFS 1993:792).

Universitets och högskolors examensrätt

Universitet och högskolor med fakultetsorganisation har generell rätt att utfärda högskole-, kandidat- och magisterexamen. Mindre och medelstora högskolor utan fakultetsorganisation har med undantag för de konstnärliga högskolorna och Idrottshögskolan i Stockholm generell rätt att utfärda kandidatexamen. Vårdhögskolor med kommunalt eller landstingskommunalt huvudmannaskap samt de konstnärliga högskolorna och Idrottshögskolan i Stockholm har enbart generell rätt att utfärda högskoleexamen. Enskilda utbildningsanordnare beviljas examensrätt specifikt för respektive utbildning.

Generell rätt att utfärda magister- och/eller kandidatexamen innebär att universiteten och högskolorna själva fattar beslut om att inrätta huvudämnen.

I de fall högskolan önskar utvidgad examensrätt provas förutsättningarna att utfärda magister- alternativt kandidatexamen i varje enskilt huvudämne.

Grundläggande högskoleutbildning – magister- och kandidatexamen

I högskolelagen ges bestämmelser om universitet och högskolor under statligt, kommunalt eller landstingskommunalt huvudmannaskap. Följande bestämmelser för grundläggande högskoleutbildning gäller även enskilda utbildningsanordnare.

Allmänna mål för grundläggande högskoleutbildning anges i högskolelagen (1 kap. 9 §):

Den grundläggande högskoleutbildningen skall, utöver kunskaper och färdigheter, ge studenterna förmåga till självständig och kritisk bedömning, förmåga att självständigt lösa problem samt förmåga att följa kunskapsutvecklingen, allt inom det område som utbildningen avser. Utbildningen bör också utveckla studenternas förmåga till informationsutbyte på vetenskaplig nivå.

Grundläggande högskoleutbildning ska ge kunskaper och färdigheter på olika fördjupningsnivåer för magister- och kandidatexamen. Förenklat kan kraven på omfattning och nivå enligt föreskrifterna i högskolelag och högskoleförordning sammanfattas på följande sätt:

Magisterexamen	– sammanlagt minst 160 poäng – fördjupning i huvudämnet på 80-poängsnivå – 20 poäng alt 2x10 poäng självständigt examensarbete i huvudämnet
Kandidatexamen	– sammanlagt minst 120 poäng – fördjupning i huvudämnet på 60-poängsnivå – 10 poäng självständigt examensarbete i huvudämnet

Kvalitetskriterier

Till grund för bedömningarna ligger de kvalitetskriterier som Högskoleverket och förutvarande Kanslersämbetet hittills har tillämpat i samband med provningar av rätt att utfärda examina.

Vissa av dessa kriterier kan hänföras till högskolans specifika förutsättningar att utfärda examina i enskilda huvudämnen, andra till högskolans allmänna och långsiktiga förutsättningar att utfärda kandidat- och magisterexamen.

Lärarkompetens och kompetensutveckling

Högskolans utbildning ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Verksamheten ska karaktäriseras av ett nära samband mellan forskning och utbildning. Det förutsätter att utbildningen bärs upp av lärare med vetenskaplig skolning inom ämnet/ämnesområdet och som besitter god pedagogisk förmåga.

För att utbildningen ska kunna ligga på den nivå i huvudämnet som förutsätts för kandidat- och magisterexamen krävs en kvalificerad lärarkår. För att garantera utbildningens kvalitet krävs att ämnet företräds av minst två fast anställda forskarutbildade lärare.

Lärarna ska också ha förutsättningar att upprätthålla och vidareutveckla sin vetenskapliga och pedagogiska kompetens. I syfte att utveckla lärarkompetensen bör de lärare som inte är forskarutbildade ges möjlighet till forskarutbildning inom ämnet/ämnesområdet.

Forskningsaktivitet

Vid högskolan ska bedrivas forskning inom ämnesområdet med en sådan volym att en kreativ forskningsmiljö kan upprätthållas.

För rätt att utfärda kandidat- och magisterexamen är det nödvändigt att vetenskaplig verksamhet av viss kvalitet pågår i en sådan omfattning att långsiktig kontinuitet i verksamheten säkerställs. Den forskning som bedrivs

bör dessutom hålla sådan kvalitet att den kan publiceras i internationella refereebedomda vetenskapliga tidskrifter och presenteras vid internationella vetenskapliga konferenser.

Ämnesdjup och ämnesbredd

Huvudämne

Begreppet huvudämne definieras inte i några föreskrifter för högskolans verksamhet. Ämnesbegreppet diskuteras dock i förarbetena till lag och förordning och i samband med prövningar av rätt att utfärda magisterexamen.

En av utgångspunkterna vid föregående examensrättsprövningar har varit det försök till definition som formulerats av Uppsala universitet.

Ett ämne är ett avgränsat kunskapsområde med en egen benämning. Avgränsning och benämning bestäms i sista hand av det internationella forskarsamhället.

Definitionen anger en rak linje från huvudämne på grundutbildningsnivå till forskarutbildning och professorsämne.

Nya ämnen

Framväxten av nya ämnen styrs ytterst av högskolesystemets samlade bedömningar och kvalitetskrav. Definitionerna utvecklas i praxis när kandidat- och magisterutbildningar etableras inom nya områden.

I de fall utvecklingen emanerar från beprövad erfarenhet och praktisk tillämpning av kunskap utvecklas ofta nya kompetensområden. Om de nya inriktningarna och kompetensområdena stadigvarande kan formulera vetenskapliga problem samt utveckla teori och metod som leder forskningen och kunskapsutvecklingen vidare uppstår nya ämnen.

Ämnesdjup

Till de föreskrivna villkoren för examensrätten hör att fördjupningsnivåerna inom huvudämnet ska kunna identifieras – för kandidatexamen på nivåerna 1–40 respektive 41–60 poäng och vidare för magisterexamen på nivån 61 – 80 poäng.

För rätt att utfärda magisterexamen förutsätts att högskolan har erfarenhet av att bedriva utbildning över 40-poängsnivån.

Ämnesbredd

Kravet på fördjupning i huvudämnet bör kompletteras med krav på ämnesbredd i examen. Det handlar om den vetenskapliga totalmiljö i vilken det enskilda ämnet finns. Relationen till närliggande vetenskapsområden ska hållas öppen. En bredd i högskolans samlade kompetens skapar bättre förutsättningar att ge studenterna en varierad skolning i teori och metod.

I förarbetena till 1993 års högskoleförordning sägs att den ämnesmässiga bredden i de generella examina inte behöver regleras centralt utöver bestämmelsen att den ska omfatta minst två ämnen. Ämnen som vid sidan av huvudämnet också ingår i examen måste ha ett rimligt djup. Det ökar studenternas möjlighet till kritisk bedömning och till nya perspektiv på de problemområden som utbildningen inriktas mot.

Inom de flesta områden får man räkna med studier inom nivån 21–40 poäng i ett ämne för att nå fram till dess specifika teori- och metodfrågor där utbildningen ges av forskarutbildade lärare. Kraven på djup kan dock variera mellan olika ämnen.

Generellt bör ändå gälla att utbildningen omfattar minst 20 poäng i ett kumulativt biämne till huvudämnet för kandidat- och magisterexamen.

Examination

Examinator bör vara disputerad i ämnet alternativt vara disputerad i annat närliggande ämne och bedriva aktiv forskning inom ämnesområdet.

I det svenska utbildningsväsendet har det hittills, till skillnad från vad som är fallet i många andra länder, snarast varit regel att kursansvarig lärare/handledare också examinerar. Inom forskarutbildningen är det däremot självklart att personer utanför den egna fakulteten deltar i granskning och bedömning. På kandidatnivå och framför allt på magisternivå där självständiga arbeten ska ha tydliga inslag av forskning, är det dock önskvärt att skilja rollerna som handledare och examinator. Det kan också vara en stor tillgång att använda någon form av extern medverkan i examinationen.

Behörighet att antas till forskarutbildning

Enligt högskoleförordningens intentioner ska en utbildning som leder till magisterexamen självklart vara relaterad till en forskarutbildning. Detta markerar fördjupningsstudiernas vetenskapliga sammanhang. Även om dessa krav inte är lika markerade då utbildning till kandidatexamen diskuteras är intentionen i grunden densamma.

En utbildning som leder till kandidat- eller magisterexamen ska genom fördjupningsstudier och examensarbete ge möjlighet för den studerande att direkt gå över till forskarutbildning. Högskolor som exempelvis utfärdar kandidatexamen men saknar egen forskarutbildning bör genom samverkan med högskolor som har fast forskningsorganisation tillförsäkra sig att denna examen från högskolan ger behörighet att antas till forskarutbildning.

Kritisk och kreativ miljö

Till förutsättningarna för att nå de kvalitativa krav som ställs för kandidat- eller magisterexamen hör att högskolan har en viss bredd i sitt utbildningsutbud och kan erbjuda möjligheter till fördjupningsstudier inom skilda ämnesområden. Ett rikt spektrum av ämnen relaterade till varandra har alltid uppfattats som pådrivande och stimulerande för att åstadkomma en kvalitativt god utbildning. Högskolan måste därmed också ha en viss volym i verksamheten. Någon nedre gräns kan dock inte uttryckas i kvantitativa mått.

Ett väl fungerande nätverk av kontakter med närliggande utbildningar, angränsande ämnen och ämnesområden både nationellt och internationellt avgör om de mindre högskoleenheterna långsiktigt ska kunna garantera en hög kvalitet i utbildningen.

Bibliotek och informationsförsörjning

Gynnsamma utbildningsbetingelser förutsätter god tillgång till vetenskaplig litteratur av skilda slag inom högskolans ämnesområden. Tillgång till goda sökmöjligheter i bibliografiska och andra databaser är också en nödvändighet.

Lokaler och utrustning

En god materiell miljö är en förutsättning för en väl fungerande högskola. Här kan särskilt nämnas tillgång till studieplatser liksom till datorer i anslutning till bibliotek. För utbildning och forskning inom exempelvis laborativa ämnen är tillgången till ändamålsenliga lokaler med adekvat utrustning avgörande.

Internationalisering

Ett internationellt perspektiv i utbildningen är en viktig och oeftergivlig kvalitetsaspekt. Internationaliseringen tar sig särskilt uttryck i utbyte av lärare och studenter med andra länder. Detta berikar och breddar högskolans utbildning och är en självklar aspekt av en kreativ högskolemiljö.

Utvärdering och kvalitetssäkring

Varje högskola är skyldig att utarbeta ett program för kvalitetsutveckling. Med stöd av utvärderingar bör man kunna konstatera om detta program på ett positivt sätt fått genomslag i verksamheten.

Jämställdhet

För att utbildningen ska kännetecknas av god kvalitet bör jämställdhet ingå bland perspektiven såväl ifråga om lärar- och studentrekrytering som utbildningsinnehåll och forskningsinriktning.

Framväxten av nya ämnen

Karaktäristiskt för ämnen inom vård och omsorg är att de har sitt historiska ursprung i yrkesverksamhet och i yrkesinriktade utbildningsprogram.

De problemställningar som ligger till grund för ämnesutvecklingen hämtas i stor utsträckning ur den professionella verksamheten. Flera av ämnena har utvecklats ur praxiskunskap som komplettering till den specialisering som finns inom den medicinska forskningen och utbildningen och som svar på ett uttalat behov av bredd och helhet. Så har ämnet omvårdnad t.ex. delvis utvecklats som en reaktion mot att människan i vården framför allt betraktats som en biologisk varelse. Man har betonat integreringen av fysiska, psykiska, sociala och kulturella (andliga) aspekter. Ämnet social omsorg är delvis på analogt sätt en reaktion mot att negativa aspekter i alltför hög grad lyfts fram i socialvård, fattigvård och åldringsvård. Inom social omsorg vill man i stället lyfta fram det positiva, det friska, hälsan. Ämnet arbetsterapi kan ses som en reaktion mot att man inom vården alltför mycket avskiljde människan från det vardagliga sociala och kulturella sammanhanget. Ämnet ortopedteknik syftar till att utveckla och utnyttja teknik så att liv med funktionshinder underlättas. Ämnet biomedicinsk laboratorievetenskap innebär att man i stället för en snäv ämnesspecialisering tar sin utgångspunkt i metodik som kan appliceras inom olika områden. Ämnet gerontologi innebär ett brett perspektiv på åldrande som studeras ur biologisk, medicinsk, psykologisk, social, kulturell, ekonomisk och teknisk synvinkel.

Nya ämnen i högskolan växer på så sätt fram under utvecklingen av kompetensområden. Fram till att etableras som en akademisk disciplin och ett huvudämne inom grundutbildningen är dock vägen lång.

Av tradition konstitueras ett akademiskt ämne först då det har fått en unik vetenskaplig profil med en gemensam teoretisk och empirisk referensram. Forskningsämnet etableras när forskare inom ett kunskapsområde formulerar egna problem och tillämpar egna vetenskapliga metoder. Forskarutbildning i ämnet görs möjlig i och med att en professur med den aktuella ämnesbenämningen inrättas och tillsätts vid en högskola med fast forskningsorganisation.

Nya forskningsområden

Vägen från yrkesinriktade grundutbildningar till forskning inom vård och omsorg har i de flesta fall gått via utvecklingen av påbyggnadsutbildningar för fördjupad yrkeskompetens och överbyggande kurser för tillträde till forskarutbildning. Vårdlärarytbildningarna hade i inledningen av denna utveckling en viktig roll för att initiera akademiska kurser i huvudämnen och i forskningsmetodik. Rollen att vidareutveckla ämnena har sedan tagits över av ämnesinstitutioner vid universitet/högskolor och landstingskommunala vårdhögskolor.

Till vilken fakultet studenterna antagits som doktorander har varierat. Under senare år har dock totalt sett en stor andel antagits till forskarutbildning vid medicinsk fakultet. Personer med medellång vårdutbildning har ofta disputerat inom redan etablerade forskarutbildningsämnen och forskningsområden med ”inriktning mot omvårdnad” ofta utan kontakt med handledare som har kompetens i ämnet.

Nya huvudämnen

Kunskapsutvecklingen leder till att nya huvudämnen växer fram.

Ämnet omvårdnad fick egen forskarutbildning i Umeå 1980. Nu finns omvårdnad/vårdvetenskap som forskarutbildningsämne dessutom vid universiteten i Uppsala, Lund, Göteborg, Linköping och vid Karolinska institutet.

Flertalet universitet erbjuder numera också magisterutbildningar inom området vård och omsorg exempelvis i ämnena arbetsterapi, biomedicinsk laboratorievetenskap, omvårdnad, sjukgymnastik, social omsorg. Rekryteringsbasen för forskarutbildning och forskning inom de nya ämnesområdena blir därmed allt bredare.

Framväxten av nya huvudämnen för kandidat- och magisterexamen har sin grund i att forskningskompetenta lärare aktivt bedriver forskning med en viss volym inom ett specifikt ämnesområde. Härigenom skapas förutsättningar för att utveckla nya ämnen inom grundutbildningen.

Ämnets avgränsning och benämning bestäms därmed av det kompetensområde där de vetenskapliga problemen formulerats och lett forskningen och

kunskapsutvecklingen vidare. (Se sid 19 och 20 – Ämnesdjup och ämnesbredd.)

De villkor som här ställs för att ett nytt huvudämne ska kunna accepteras avviker från den akademiska traditionen i så måtto att ämnet inledningsvis inte behöver ha etablerats vare sig som forskarutbildningsämne eller professorsämne.

Problembeskrivning och preciseringar

Vårt uppdrag är att lägga förslag till Högskoleverkets beslut om rätt att utfärda kandidat- och/eller magisterexamen efter ansökan av tio högskolor. Åtta av dessa är vårdhögskolor som ännu inte har erfarenhet av utbildning för kandidatexamen.

Högskolorna har också ansökt om examensrätt i sju huvudämnen som tidigare inte bedömts av verket i samband med examensrättsprövningar.

Vi har i våra bedömningar utgått från de huvudkriterier som hittills tillämpats vid examensrättsprövningar. Med hänsyn till vidden i uppdraget ser vi ändå skäl att beskriva de problem vi mött och utveckla de resonemang som ligger till grund för våra förslag.

Ämnesbegrepp

Huvudämnen som vuxit fram i utvecklingen av yrkesinriktade kompetensområden är som regel breda och från början tvärvetenskapliga. Det har i vissa fall inneburit svårigheter både att identifiera ämnets fördjupningsnivåer och urskilja avgränsningen till andra ämnen.

Flertalet lärare har fått sin vetenskapliga skolning inom andra forskningsområden och hämtar initialt sina teorier och metoder i huvudämnet från forskningstraditioner i andra discipliner. I kontakt med forskning och utbildning i andra länder har sedan en integrering skett mot en ämnes-specifik kärna.

De nya huvudämnenas specifika inriktning ser vi utvecklas i den aktiva forskning som bedrivs inom ett kunskapsområde där forskarna formulerar problem direkt i kontakt med motsvarande ämnen i andra länder, speciellt USA och Storbritannien.

Kompetens för utbildning och forskning

Utbildningens kvalitativa nivå avgörs av lärarnas vetenskapliga kompetens, den forskningsaktivitet som pågår inom högskolan och forskningens internationella nivå inom det aktuella ämnet/ämnetsområdet.

Med undantag för omvårdnad där professurer har inrättats är de huvudämnen som aktualiseras i vår bedömning ännu inte etablerade som professorsämnen eller forskarutbildningsämnen. Här saknas följaktligen lärare som har forskningskompetens i det specifika ämnet.

I det utvecklingskedje som utbildningarna befinner sig i är situationen med andra ord sårbar vad gäller tillgången på lärare som har den specifika kompetensen i huvudämnet.

För att säkra kvaliteten och stabiliteten i verksamheten bör därför lärarkompetensen inom ämnet/ämnetsområdet förstärkas med ytterligare en forskarutbildad lärare utöver det minimum Högskoleverket anger dvs. ”minst två fast anställda disputerade lärare i ämnet”.

Enligt vår uppfattning bör ämnet därmed företräddas av minst tre forskarutbildade lärare, varav högst en med licentiatexamen. Det ger samtidigt lärarna större utrymme att ägna tid åt ämnesutvecklingen genom egen forskning.

När man bedömer tillgången på behöriga lärare för utbildning på magisterexamensnivå räcker det normalt inte med lärare som nyligen avlagt doktorsexamen. Det behövs också en fördjupad forskningserfarenhet och, inte minst, en dokumenterad erfarenhet av undervisning på nivån för kandidatexamen.

Fördjupningsnivåer

En majoritet av högskolorna anordnar redan utbildning som omfattar 60 poäng inklusive ett uppsatsarbete i huvudämnet. De två statliga högskolor som ansöker om rätt att utfärda magisterexamen har också erfarenhet av utbildning i ämnet på kandidatnivå. Vi har därför kunnat ta del av ett stort antal godkända 10-poängsuppsatser som stöd för bedömningen av utbildningens profil och kvalitet.

Erfarenheten har visat att huvudämnen där ämnesstrukturen vuxit fram ur yrkesinriktade kompetensprofiler kan omfatta 80 poäng eller mer utan att för den skull ligga på nivån för kandidat- eller magisterexamen. Först om studenterna har nått den kunskapsnivå, som krävs för antagning till forskarutbildning kan utbildningens 60-poängsnivå alternativt 80-poängsnivå anses bekräftad.

Generellt sett är huvudämnena inom vård och omsorg ämnesmässigt breda på de grundläggande nivåerna 1–20 och 21–40 poäng. Detta hänger samman med att de utvecklats för att fylla ett behov av större bredd i ämnet (se ovan). Det är dock viktigt att den breda ansatsen inte bara utgörs av fragmenterade kunskaper med otydligt sammanhang. Kravet är att bredden orienteras mot en kärna. Ämnets profil tydliggörs dock framförallt på fördjupningsnivån 60 poäng, där en specialisering runt kärnan mot en aspekt kan ses, t.ex. i gerontologi inriktad mot vård.

Vi har således i första hand utgått ifrån utbildningens nivå på 60-poäng för att här kunna konstatera ämnets avgränsning, kvalitativa nivå, bredd och djup.

Integrering av teoretisk och tillämpad/klinisk utbildning

Under vissa förutsättningar kan accepteras att integrerade moment av tillämpad/klinisk och teoretisk utbildning ingår som en del i huvudämnet. Villkor är att det finns en speciell kursplan för den tillämpade/kliniska utbildningen, att det finns lektorer med speciellt ansvar för den tillämpade/kliniska utbildningen och att individuell tentamen genomförs av ämneskompetenta disputerade lärare. Den tillämpade/kliniska utbildningen bör dessutom vara anknuten till teori.

Det är viktigt att studenter kan antas till utbildning i huvudämnet även om de inte följer det yrkesinriktade utbildningsprogram där detta ingår. Ämnet ska kunna läsas som biämne av studenter med andra huvudämnen. Det ger fler tillgång till kunskapsområdet och öppnar möjligheter till nya, bredare ämneskombinationer som grund för fortsatta fördjupade studier.

Kumulativa biämnena

Ämnen som vid sidan av huvudämnet också ingår i examen måste ha ett rimligt djup. En bredare skolning i teori och metod ökar studenternas möjlighet till kritisk bedömning och till nya perspektiv på de problemområden som utbildningen riktas mot.

Kraven på djup varierar mellan olika ämnen och ämnesområden. Inom de flesta områden får man räkna med studier inom nivån 21–40 poäng i ett ämne för att nå fram till dess specifika teori och metodfrågor.

Enligt vår uppfattning bör därför studierna i ett biämne till huvudämnet omfatta minst 20 poäng. Biämnet bör också vara kumulativt.

För utbildning i biämnena bör det också finnas forskarutbildade lärare som står i kontakt med forskningen i ämnet. Kursavsnitt i biämnet bör ligga på en sådan nivå att utbildningen kan tillgodoräknas för fortsatta studier i det aktuella ämnet/ämnesområdet. Ett viktigt biämne är exempelvis medicinsk vetenskap som stöd för ämnet omvårdnad. För vårdutbildningarna gäller generellt att ämnesutvecklingen bör ske i nära samverkan med medicinsk fakultet och i kontakt med utvecklingen av den medicinska vetenskapen.

Handledning och examination

Vi har erfarenhet att handledare och examinator i vissa fall har varit en och samma person. Sådana förhållanden kan ha sin orsak i att det inte finns tillräckligt många lektorer inom utbildningen.

Enligt vår mening bör dock det självständiga arbetet i huvudämnet handledas respektive examineras av två skilda lärare. Det bidrar till att säkra kvalitetsutvecklingen inom huvudämnena som ännu inte företräds av lärare med den specifika ämneskompetensen. Extern medverkan i examinationen bör om möjligt tillämpas. Ett regionalt nätverk kan skapa förutsättningar för ett ömsesidigt stöd i examination och utveckling av såväl huvudämnena som biämnena.

Ytterligare ett kvalitetskrav är att de studerande examineras individuellt även om ett examensarbete har genomförts av två personer. Den enskilda prestationen motsvarande minst tio poäng ska vara tydligt urskiljbar. Ett minimikrav

för handledning av examensarbeten på 60-poängsnivå bör vara att läraren har magisterexamen eller är doktorand och får stöd av forskarutbildad lärare i ämnet/ämnesområdet.

Studenten i centrum

Studenterna måste kontinuerligt kunna garanteras hög kvalitet i utbildningen.

Att inneha examensrätt innebär ett långsiktigt åtagande. Det förutsätter att högskolan bedriver sitt kvalitetsarbete långsiktigt och systematiskt. Studenterna ska ha reella möjligheter att aktivt medverka i detta utvecklingsarbete på alla nivåer både i undervisning och i utbildningsplanering. De speciella pedagogiska kunskaper som lärare som genomgått vårdlärarutbildning besitter är en särskild tillgång som bör utnyttjas i utvecklingsarbetet.

Studenternas individuella intresseinriktningar bör så långt som möjligt tillgodoses. Genom att erbjuda ett brett utbud av elektiva och fristående kurser kan högskolan möta individuella önskemål men också väcka intresse för studier i andra ämnen.

Lektorernas förmåga att engagera studenter i sina egna forskningsprojekt är en bra väg som kan leda studenterna fram till fördjupade studier och forskarutbildning.

Till våra bedömningsgrunder hör i vilken utsträckning studenten i alla dessa avseenden sätts i centrum.

Sammanfattande bedömning

Vi har vid bedömningarna utgått ifrån den totala bild vi fått av högskolornas förutsättningar att utfärda examina i respektive huvudämne.

Kvalitetskriterierna kan inte betraktas isolerade var för sig. Slutsatserna baseras alltså inte på ett antal specifika enskilda faktorer.

Våra yttranden grundar sig på en sammanfattande bedömning med utgångspunkt i tre huvudgrupper av kriterier: kompetenskriterier, utbildningsorganisatoriska kriterier och infrastrukturella kriterier.

Kompetenskriterier är sådana faktorer som bestämmer den intellektuella, kritiska och kreativa miljön vid en högskola. Kriterierna har en spännvidd alltifrån lärarnas kompetens och kompetensutveckling till utvecklingsarbete och forskning i ett internationellt perspektiv.

I och för sig uttrycks kraven på högskolans lärarkompetens i ämnet i kvantitativa termer vad avser lägsta antal forskarutbildade lärare men det är *hur* denna kompetens utnyttjas som bestämmer utbildningens nivå och ämnets profil. Fler disputerade lärare garanterar inte per automatik att kunskapsutvecklingen inom ämnet stärks ifråga om bredd och djup och att utbildningen når högre kvalitet. En aktiv forskningsmiljö med lektorer och adjunkter som är engagerade i såväl den teoretiska som den tillämpade/kliniska utbildningen behövs.

Utbildningsorganisatoriska kriterier rör utbildningens innehåll och organisation, avvägningen mellan olika ämnesområden, relationen mellan teori och tillämpning och hur utbildningen omprövas och förnyas.

Infrastrukturella kriterier gäller tillgången till adekvata materiella resurser och olika stödjande funktioner.

Utbildningens kvalitativa nivå avgörs sammantaget av alla dessa faktorer i ett inbördes samspel.

Högskolor

Högskolan i Halmstad

Ansökan om rätt att utfärda magisterexamen i vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad.

Utgångspunkter

Från och med läsåret 1995/96 anordnar Högskolan i Halmstad vårdutbildningar på uppdrag av Landstinget i Halland.

Högskoleverket har genomfört en granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Halmstad, Högskoleverkets rapportserie 1997:24 R.

Grundutbildningens volym och bredd

Antalet helårsstudenter vid högskolan uppgick läsåret 1996/97 till totalt drygt **3 000** varav **335** i vårdutbildningar.

Verksamheten omfattar sammanlagt 20 utbildningsprogram och sex magisterprogram.

Vid en av högskolans fem institutioner, Institutionen för hälsovetenskap, ges vårdutbildningar. Till denna institution är knutet Centrum för forskning om hälsans utveckling.

Högskolan anordnar följande program för utbildningar inom vårdområdet:

- Sjuksköterskeutbildning 120 poäng
- Tandhygienistutbildning 80p

Lärarkompetens inom huvudämnet

Antal fast anställda lärare (helårsekvivalenter) per den 15 november 1997.

Lärarkompetens	Omvårdnad
Disputerade lärare	3*
Licentierade lärare	1
Magisterutbildade lärare	11
Doktorander	7

*En lärare har docentkompetens

Yttrande

Vi bedömer att Högskolan i Halmstad har förutsättningar att utfärda *magisterexamen i omvårdnad*.

Inom Centrum för forskning om hälsans utveckling bedrivs forskning om hälsoutveckling ur olika aspekter på såväl individ- som samhällsnivå. Verksamheten har nära anknytning till hälso- och sjukvården. Forskningsaktiviteten är hög och studenterna ges goda möjligheter att medverka i lärarnas forskningsarbete.

Lärarna har gjort betydande insatser för att utveckla utbildningen i huvudämnet. Med de lärarinsatser som också krävs för att vidmakthålla och vidareutveckla utbildningens kvalitet kan arbetsbelastningen dock bli så stor att stabiliteten i verksamheten på lång sikt riskeras. Resurserna för de särskilt tidskrävande läraruppgifterna att ge studenterna individuell handledning i samband med uppsatsarbetet inför examinationen bör därför enligt vår mening säkras.

Med ledningens stöd för lärarnas kompetensutveckling och egen forskning bedöms dock förutsättningarna goda att ytterligare stärka forskning och internationalisering av utbildningen.

Mitthögskolan

Ansökan om rätt att utfärda magisterexamen i omvårdnad.

Utgångspunkter

Från och med läsåret 1995/96 anordnar Mitthögskolan utbildningar inom vård och omsorg på uppdrag av landstingen i Västernorrland och Jämtland.

Mitthögskolan är en nätverkshögskola som har sin basverksamhet på fyra campusorter; Härnösand, Sundsvall, Örnsköldsvik och Östersund.

Högskoleverket har genomfört en granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Mitthögskolan, Högskoleverkets rapportserie 1997:31 R.

Grundutbildningens volym och bredd

Antalet helårsstudenter vid högskolan uppgick läsåret 1996/97 till totalt drygt **8 300** varav **1000** i utbildningar för vård och omsorg.

Verksamheten omfattar sammanlagt 70 utbildningsprogram. Utbildning ges för magisterexamen i 20 ämnen och för kandidatexamen i 16 ämnen.

Utbildning ges vid Institutionen för vård och omsorg i Östersund och Institutionen för vårdvetenskap i Sundsvall/Örnsköldsvik. Institutionerna samordnas inom sektorn för socialt arbete och vård. Inom denna sektor samordnas också verksamheterna vid Centrum för studier i hälsa och livskvalitet, Centrum för socialförsäkringsforskning och Institutionen för socialt arbete.

Högskolan anordnar följande program för utbildningar inom vård och omsorg:

- Biomedicinsk analytikerutbildning 120 poäng
- Sjuksköterskeutbildning 120 poäng
- Social omsorgsutbildning 120 poäng
- Barnmorskeutbildning 60 poäng

Lärarkompetens inom huvudämnet

Antal fast anställda lärare (helårsekvivalenter) per den 15 november 1997.

Lärarkompetens	Omvårdnad
Disputerade lärare	3*
Licentierade lärare	–
Magisterutbildade lärare	24
Doktorander	7

*En lärare har docentkompetens

Yttrande

Enligt vår bedömning bör Mitthögskolan vinna ytterligare erfarenheter av utbildning i ämnet omvårdnad på nivån för kandidatexamen innan förutsättningarna för att utfärda magisterexamen i ämnet kan anses givna.

Kännetecknande för Mitthögskolan är den snabba tillväxten. I ett läge där grundutbildningen så snabbt växer i omfattning blir tillgången till kompetenta lärare ett av huvudproblemen för högskolan. Lärarsituationen i ämnet omvårdnad är påtagligt sårbar.

Genomgående har Mitthögskolan dock som strategi att systematiskt satsa på unga doktorander. Förutsättningar bedöms därför goda att på sikt få fram disputerade lärare i omvårdnad som kan ges fast anställning på högskolan.

När Mitthögskolan övertog ansvaret för utbildningen vid de tidigare landstingskommunala vårdhögskolorna i Östersund respektive Sundsvall/Örnsköldsvik skulle två kulturer slås samman. Integrationsarbetet har varit framgångsrikt trots svårigheterna rent organisatoriskt att förena två självständiga vårdhögskolor i en statlig högskola. För utvecklingen av utbildningen på 60- och 80-poängsnivå i omvårdnad ansvarar institutionerna i Östersund och Sundsvall gemensamt.

Enligt vår bedömning har dock integreringen ännu inte fullföljts så långt att de lärarresurser som är lokaliserade till de olika utbildningsorterna kunnat samordnas för utbildningen i ämnet omvårdnad på nivån för magisterexamen. En koncentration av ämnesresurserna till *en* av orterna skulle kunna bidra till att de utnyttjas bättre bl.a. genom att lärarkontakterna blir tätare.

Som exempel på behov av samordning kan nämnas studenternas uppsatsarbeten på 60-poängsnivå. Alla uppsatser kan inte ligga på samma höga nivå men det bör råda en överenskommelse om minimikraven. Vilka kriterier som bör vara uppfyllda för att studenten ska godkännas på denna nivå bör diskuteras i lärarkollegiet och eventuellt granskas av flera disputerade lärare. Medverkan av externa examinatorer kan ytterligare säkra kvaliteten. Lärarnas höga arbetsbelastning är i sig ett problem. Med den höga kompetens och ambitionsnivå som sektorn leds av bedömer vi dock att situationen på relativt kort sikt kommer att kunna förbättras.

Den koncentration av ämnesresurser som vi förordar hindrar självfallet inte att utbildningen samtidigt kan bedrivas på flera orter.

Hälsohögskolan i Jönköping

Ansökan om rätt att utfärda

- kandidatexamen i arbetsterapi,
- kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetenskap,
- kandidat- och magisterexamen i gerontologi,
- kandidatexamen i omvårdnad/vårdvetenskap,
- kandidatexamen i ortopedteknik samt
- kandidatexamen i social omsorg.

Grundutbildningens volym och bredd

Antalet helårsstudenter uppgick läsåret 1996/97 till totalt **1 240**.

Verksamheten är organiserad i sex institutioner, Institutet för gerontologi samt institutionerna för arbetsterapi, beteendevetenskap och socialt arbete, biomekanik och ortopedteknik, naturvetenskap och biomedicin respektive omvårdnad.

Högskolan anordnar följande program:

- Arbetsterapeututbildning 120 poäng
- Utbildning i biomedicinsk laboratorievetenskap 120 poäng
- Ortopedingenjörutbildning 120 p
- Social omsorgsutbildning, två inriktningar, 120 poäng
- Sjuksköterskeutbildning 120 poäng
- Tandhygienistutbildning 80 poäng

Högskolan har ett mycket stort utbud av fristående kurser. Här ingår bland annat utbildning i gerontologi 1–80 poäng.

Lärarkompetens inom huvudämnet

Antal fast anställda lärare (helårsekvivalenter) per den 15 november 1997.

Lärarkompetens	Arbetsterapi	Biomedicinsk lab. vetenskap	Gerontologi
Disputerade lärare	2	5*	5**
Licentierade lärare	–	2	–
Magisterutbildade lärare	6	4	2
Doktorander	1	3	–

Lärarkompetens	Omvårdnad	Ortopedteknik	Social omsorg
Disputerade lärare	6	3***	4****
Licentierade lärare	2	1	3
Magisterutbildade lärare	4	–	2
Doktorander	4	4	5

*Två lärare har docentkompetens

**Två lärare har professorskompetens och två har docentkompetens

***En lärare har docentkompetens

****Tre lärare har docentkompetens

Högskolan har sammanlagt nio amanuenser anställda på ettårsförordnande.

Yttrande

Vi bedömer att Hälsohögskolan i Jönköping har förutsättningar att utfärda *kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetenskap, gerontologi, omvårdnad samt ortopedteknik.*

Högskolans förutsättningar att utfärda kandidatexamen i arbetsterapi respektive social omsorg är dock enligt vår bedömning ännu inte givna.

Kännetecknande för Hälsohögskolan i Jönköping är det stora utbud av valfria kurser som erbjuds studenterna inom skilda program. Elektiva kurser anordnas i skilda ämnen och på olika fördjupningsnivåer. Studenterna har reella möjligheter att välja en personlig utbildningsprofil med undantag för vissa kurser som är obligatoriska med hänsyn till kravet på fördjupning i huvudämnet samt krav för utfärdande av yrkesexamen.

Utbildningens organisation kombinerat med verksamhetens både bredd och volym innebär att högskolans huvudämnen har ett ömsesidigt stöd av varandra som biämnena.

För att stimulera studenterna till fördjupade studier tillämpar högskolan ett amanuenssystem som innebär att studenten anställs på ettårsförordnande får att kunna delta i forskningsprojekt som inledning till eventuell magisterutbildning och forskarutbildning.

Högskolan har också ett väl utvecklat system för studenternas medverkan i verksamheten.

Arbetsterapi

Ämnet arbetsterapi företräds av två forskarutbildade lärare varav en nyligen har disputerat.

Forskningsaktiviteten vid institutionen för arbetsterapi är förhållandevis låg. Den forskning som för närvarande bedrivs är i huvudsak förlagd till Linköpings universitet.

Med den lärarkompetens som är under uppbyggnad bör dock högskolans forskning inom ämnet på sikt kunna öka både ifråga om bredd och omfattning.

Utbildningen är väl organiserad och bedöms sammantaget ha en god potential för utveckling av huvudämnet på 60-poängsnivå.

Biomedicinsk laboratorievetenskap

Högskolans har god tillgång till lärar- och forskningskompetens i ämnet biomedicinsk laboratorievetenskap.

Ämnesbegreppet är väl definierat. Laboratoriemetodik som utgör kärnan i huvudämnet karaktäriseras av både bredd och djup.

Intensiteten i utvecklingsarbetet och många studenters aktiva engagemang i fördjupningsstudier stärker oss i vår bedömning att högskolan har förutsättningar att utfärda kandidatexamen i ämnet. Väsentligt för framtiden är dock att lärarnas forskning i större utsträckning kan förläggas till högskolan.

Gerontologi

Högskolan har ansökt om rätt att utfärda magisterexamen i gerontologi. Vår bedömning är dock att lärarna i detta huvudämne ännu har alltför liten erfarenhet av utbildning över 40-poängsnivån för att beviljas denna examensrätt. Vi föreslår därför att högskolan inledningsvis ges rätt att utfärda kandidatexamen i ämnet. Till förutsättningen hör att utbildningen ges med fördjupning inom området beteendevetenskap och vård.

Vid Institutet för gerontologi, som sedan 1993 ingår i högskolan, bedrivs kvalificerad forskning på hög internationell nivå. Forskningsarbetet både nationellt och internationellt är omfattande. Inriktningen med smal spetsforskning kan dock innebära vissa begränsningar för bredden i utbildningen, inte minst beträffande forskningsmetodik. Institutionen har få studenter. Erfarenheterna av undervisning är därför relativt begränsade.

Med den höga lärarkompetens högskolan har tillgång till bör möjligheterna vara goda att utveckla utbildningen så att den på sikt också kan leda till magisterexamen.

Omvårdnad

Vår bedömning är att kvaliteten i utbildningen i omvårdnad god. De elektiva kurserna ger ett brett stöd till huvudämnet på olika nivåer. Utbildningen karaktäriseras både av klinisk bredd och vetenskapligt djup.

Av de disputerade lärarna bedriver majoriteten sin forskning på högskolan och ett flertal studenter deltar också i lärarnas forskningsarbete. Utbildningens fördjupning på 60-poängsnivå bekräftas av att flera universitet antagit studenter till forskarutbildning.

Det ökande antalet studenter som stimuleras i ambitionen att avlägga kandidatexamen i ämnet omvårdnad ställer stora anspråk på lärarresurser för

handledning av uppsatsarbeten. Högskolans satsning på kompetensutveckling bör dock innebära att behovet av disputerade lärare för handledning och examination också på lång sikt ska kunna tillgodoses.

Ortopedteknik

Utbildningen i ortopedteknik är den enda i landet i sitt slag. Internationellt sett saknas också utbildningar som direkt motsvarar nivån på den svenska utbildningen.

Lärarna bedriver forskningssamarbete både internationellt och nationellt och då främst i samarbete med forskare vid medicinsk fakultet men också vid teknisk fakultet. Högskolans doktorander har antagits till forskarutbildning vid medicinsk fakultet.

Huvudämnet är väl definierat och avgränsat. Ambitionen är att 10-poängs-uppsatserna ska ligga på en sådan nivå att de kan publiceras i vetenskapliga tidskrifter eller redovisas vid konferenser eller symposier. Huvudämnets professionella anknytning förstärks ytterligare av att utbildningen inom ortopedingenjörsprogrammet avslutas med en integrerad examination, i teori och tillämpning, under medverkan av externa examinatorer.

Social omsorg

Lärarna inom utbildningen representerar både bred och hög kompetens. Det är dock svårt att få någon helhetsbild av den forskningsaktivitet som pågår inom det specifika ämnesområdet.

Huvudämnet har sin utgångspunkt i samhälls- och beteendevetenskap. Kopplingen mellan forskning och utbildning har enligt vår bedömning ännu inte utvecklats så långt att ämnesbegreppet kan klargöras. Fördjupningsnivåerna inom ämnet kan följaktligen inte heller identifieras.

Vårdhögskolan i Växjö

Ansökan om rätt att utfärda kandidatexamen i socialt arbete med inriktning mot social omsorg.

Grundutbildningens volym och bredd

Antalet helårsstudenter uppgick läsåret 1996/97 till totalt **620**.

Högskolan anordnar följande program:

- Utbildning i missbrukarvård 120 poäng
- Sjuksköterskeutbildning 120 poäng
- Social omsorgsutbildning 120 poäng

Lärarkompetens inom huvudämnet

Antal fast anställda lärare (helårsekvivalenter) per den 15 november 1997.

Lärarkompetens	Socialt arbete med inr. social omsorg
Disputerade lärare	3
Licentierade lärare	–
Magisterutbildade lärare	5
Doktorander	1

Yttrande

Vi bedömer att Vårdhögskolan i Växjö har förutsättningar att utfärda *kandidatexamen i socialt arbete med inriktning mot social omsorg*.

Lärarkompetensen i ämnet har både bredd och substans. Verksamheten har också breda kontaktytor både nationellt och internationellt.

Fördjupningen i ämnesinriktningen social omsorg sker på 60-poängsnivå efter inledande studier i socialt arbete 1–40 poäng. En viss oklarhet föreligger ifråga om uppdelningen av kurser i huvudämne och biämne. Nivån på fördjupningen är dock tydlig. Utbildningen präglas av pedagogisk medvetenhet.

Efter att ha genomgått utbildningen accepteras studenter till fortsatta studier för magisterexamen och för forskarutbildning vid andra universitet och högskolor.

Blekinge Internationella Hälsohögskola

Ansökan om rätt att utfärda kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetsenskap samt kandidatexamen i omvårdnad.

Grundutbildningens volym och bredd

Antalet helårsstudenter uppgick läsåret 1996/97 till totalt **468**.

Högskolan anordnar följande program:

- Barnmorskeutbildning 60 poäng
- Utbildning i biomedicinsk laboratorievetenskap med inriktning mot miljömedicin 120 poäng
- Utbildning i ekonomi med inriktning mot hälso- och sjukvård 120 poäng
- Utbildning i folkhälsovetenskap 80 poäng
- Sjuksköterskeutbildning 120 poäng

Lärarkompetens inom huvudämnet

Antal fast anställda lärare (helårsekvivalenter) per den 15 november 1997.

Lärarkompetens	Biomedicinsk lab. vetenskap	Omvårdnad
Disputerade lärare	3	1
Licentierade lärare	–	–
Magisterutbildade lärare	2	8
Doktorander	–	2

Yttrande

Enligt vår bedömning har Blekinge Internationella Hälsohögskola ännu inte förutsättningar att utfärda kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetenskap eller omvårdnad.

Högskolan har dock strategiska och väl utvecklade planer för verksamheten inför 2000-talet. Lärare och studenter har tillgång till mycket god utrustning, bibliotek och IT och nätkontakter. Lokalerna är synnerligen ändamålsenliga och väl utrustade.

Utbildningarna har en klar profilering med inriktningen mot miljö och folkhälsa.

Biomedicinsk laboratorievetenskap

Huvudämnet har en tydlig inriktning mot miljömedicin med fördjupning i kemi. Lärarkompetensen är mycket hög i den specifika ämnesprofil som högskolan valt att utveckla. Utbildningen har mycket god kvalitet.

Den tidiga specialiseringen sker dock på bekostnad av ämnesbredden. Ökad bredd i utbildningen och större koppling till biomedicinska ämnen bör kunna bidra till att ge ett bredare metodspektrum i laboratorievetenskap och därmed ytterligare stärka huvudämnet.

Omvårdnad

För att högskolan ska uppfylla kompetenskraven saknas tillräckligt antal lärare som företräder huvudämnet.

Vi konstaterar att huvudämnet har en folkhälsovetenskaplig profil.

Man har lyckats undvika återvändsgränder för biämnena. Studenterna har därmed möjligheter till fördjupade studier vid andra högskolor.

Vårdhögskolan i Malmö

Ansökan om rätt att utfärda kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetsenskap.

Utgångspunkter

Vårdhögskolan i Malmö kommer enligt planerna att integreras i Högskolan i Malmö från och med 1 juli 1998.

Grundutbildningens volym och bredd

Antalet helårsstudenter uppgick läsåret 1996/97 till totalt **698**.

Högskolan anordnar följande program:

- Biomedicinsk analytikerutbildning 120 poäng
- Sjuksköterskeutbildning 120 poäng
- Social omsorgsutbildning 120 poäng
- Tandhygienistutbildning 80 poäng

Lärarkompetens inom huvudämnet

Antal fast anställda lärare (helårsekvivalenter) per den 15 november 1997.

Lärarkompetens	Biomedicinsk lab. vetenskap
Disputerade lärare	4*
Licentierade lärare	–
Magisterutbildade lärare	2
Doktorander	–

*Två lärare har docentkompetens

Yttrande

Vi bedömer att Vårdhögskolan i Malmö har förutsättningar att utfärda *kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetsenskap*.

Lärarna är i sin forskning nära knutna till den medicinska fakulteten vid Lunds universitet. Möjligheterna att ytterligare förstärka forskningsmiljön framstår som goda i och med samgåendet med den nya Högskolan i Malmö.

Huvudämnet, som är väl definierat, har också stöd i biämnena med god lärarkompetens. Studenterna erbjuds dessutom ett stort antal elektiva kurser inom utbildningsprogrammet. Flera studenter har antagits till forskarutbildning vid Lunds universitet vilket bekräftar utbildningens både bredd och djup.

I utbildningen uttrycks särskilt de etiska aspekterna inom biomedicinsk laboratorievetenskap. De etniska, transkulturella perspektiven ges naturligt i utbildningen.

Hälsohögskolan Väst i Vänersborg

Ansökan om rätt att utfärda

- kandidatexamen i omvårdnad,
- kandidatexamen i pedagogik med inriktning mot hälsopromotion samt
- kandidatexamen i social omsorg.

Utgångspunkter

Tidigare Vårdhögskolan Vänersborg och Bohusläns vårdhögskola har från och med 1 juli 1997 slagits samman till en högskola, Hälsohögskolan Väst i Vänersborg. Dessförinnan fanns också ett mycket nära samarbete mellan högskolorna och en gemensam rektor.

Verksamheten vid den nya högskolan är organiserad i två institutioner; Institutionen för omvårdnadsvetenskap och Institutionen för samhällsvetenskap samt Centrum för Forskning och Utveckling.

Grundutbildningens volym och bredd

Antalet helårsstudenter uppgick läsåret 1996/97 till 586 vid tidigare Vårdhögskolan i Vänersborg och 251 vid Bohusläns vårdhögskola.

Sammanlagt uppgick antalet helårsstudenter till totalt **837**.

Högskolan anordnar följande program:

- Utbildning i pedagogik med inriktning mot hälsopromotion 120 poäng

- Sjuksköterskeutbildning 120 poäng
- Social omsorgsutbildning 120 poäng

Lärarkompetens inom huvudämnet

Antal fast anställda lärare (helårsekvivalenter) per den 15 november 1997.

Lärarkompetens	Omvårdnad	Pedagogik med inr. hälsopromotion	Social omsorg
Disputerade lärare	1*	3**	3***
Licentierade lärare	–	–	–
Magisterutbildade lärare	6	3	2
Doktorander	9	3	2

*Adjungerad professor

**En lärare har docentkompetens

***Två lärare har docentkompetens

Yttrande

Enligt vår bedömning har högskolan ännu inte förutsättningar att utfärda kandidatexamen i något av huvudämnena omvårdnad, pedagogik med inriktning mot hälsopromotion eller social omsorg.

Lärarkompetens, forskningsaktiviteter och samarbete med andra högskolor både nationellt och internationellt är under utveckling men har ännu inte nått den nivå som förutsätts för kandidatexamen i något av dessa huvudämnen.

Högskolan har god tillgång till biblioteks- och informationsresurser och ändamålsenliga lokaler. Utbildningarna följs upp och utvärderas systematiskt.

Omvårdnad

För att högskolan ska uppfylla kompetenskraven saknas tillräckligt antal lärare som företräder huvudämnet.

Utbildningens uppläggning skapar också svårigheter att urskilja ämnets bredd och fördjupningsnivåer.

Pedagogik med inriktning mot hälsopromotion

Högskolan har inte tillgång till ett tillräckligt antal lärare som har möjligheter att både undervisa och forska inom det specifika ämnesområdet för

huvudämnet. Ämnesbegreppet, huvudämnets bredd och fördjupningsnivåer, är därför ännu oklart.

Social omsorg

Definitionen av ämnet är flytande. Det råder också stor osäkerhet om begreppet social omsorg bland lärare och studenter.

Villkor och former för handledning och examination av uppsatsarbeten leder till tveksamhet beträffande kvalitetssäkringen.

Kumulativa biämnena till huvudämnet går inte att urskilja i utbildningsprogrammet.

Vårdhögskolan i Borås

Ansökan om rätt att utfärda kandidatexamen i vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad.

Grundutbildningens volym och bredd

Antalet helårsstudenter uppgick läsåret 1996/97 till totalt **508**.

Högskolan anordnar följande program:

- Biomedicinsk analytikerutbildning 120 poäng
- Utbildning i informatik och dokumentation inom vård o omsorg 120 poäng
- Sjuksköterskeutbildning 120 poäng

Lärarkompetens inom huvudämnet

Antal fast anställda lärare (helårsekvivalenter) per den 15 november 1997.

Lärarkompetens	Omvårdnad
Disputerade lärare	3*
Licentierade lärare	–
Magisterutbildade lärare	25
Doktorander	4

*Två lärare har docentkompetens

Yttrande

Vi bedömer att Vårdhögskolan i Borås har förutsättningar att utfärda *kandidatexamen i omvårdnad*.

De disputerade lärarna bedriver sin forskning inom högskolans egen forsknings- och utvecklingsenhet (FoU) och inom ramen för den forskningsverksamhet som bedrivs vid landstingets FoU-centrum för södra Älvsborg. Forskningsverksamheten, som är förlagd till högskolan, är huvudsakligen inriktad mot projekt av klinisk empirisk natur samt vårdpedagogisk och vårdteoretisk forskning. Aktiviteten är god.

Studenterna känner i stor utsträckning till vilka forskningsprojekt som pågår inom högskolan. För att samspelet mellan forskning och utbildning ska kunna utvecklas bör de dock i högre grad få möjlighet att aktivt medverka i lärarnas forskningsarbete.

Internationaliseringsarbetet är väl utvecklat. Det transkulturella perspektivet och genderperspektivet är dessutom väl tillgodosett i utbildningen.

Hälsohögskolan i Värmland

Ansökan om rätt att utfärda

- kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetenskap,
- kandidatexamen i omvårdnad samt
- kandidatexamen i social omsorg.

Grundutbildningens volym och bredd

Antalet helårsstudenter uppgick läsåret 1996/97 till totalt **452**.

Verksamheten är organiserad i tre institutioner; institutionen för biomedicinsk laboratorievetenskap, omvårdnad respektive social omsorg.

Högskolan anordnar följande program:

- Utbildning i biomedicinsk laboratorievetenskap 120 poäng
- Sjuksköterskeutbildning 120 poäng
- Social omsorgsutbildning 120 poäng
- Tandhygienistutbildning 80 poäng

Lärarkompetens inom huvudämnet

Antal fast anställda lärare (helårsekvivalenter) per den 15 november 1997.

Lärarkompetens	Biomedicinsk lab. vetenskap	Omvårdnad	Social omsorg
Disputerade lärare	1	2	2
Licentierade lärare	1	4	1
Magisterutbildade lärare	1	5	2
Doktorander	2	5	–

Yttrande

Vår bedömning är att Hälsohögskolan i Värmland ännu inte har förutsättningar att utfärda kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetenskap, omvårdnad eller social omsorg.

Generellt sett har dessa huvudämnen mer karaktären av professionsämnen än akademiska discipliner.

Högskolan är stadd i god utveckling. Lärarna är aktivt engagerade i sin egen kompetensutveckling. Antalet disputerade lärare är dock fortfarande lågt inom samtliga huvudämnen vilket i sin tur minskar potentialen för aktiv forskning och ämnesutveckling.

Biblioteks- och informationsresurser samt tillgången till lokaler och utrustning är goda.

Biomedicinsk laboratorievetenskap

Högskolan har ännu inte det antal disputerade lärare i huvudämnet som förutsätts för rätt att utfärda kandidatexamen.

Handledare för uppsatsarbeten och examinator är inte åtskilda.

Enligt vår bedömning bör dock högskolan ha goda förutsättningar att i samarbete med närliggande akademiska ämnen både bredda och fördjupa ämnesinnehållet i laboratorievetenskaplig metodik och teori.

Omvårdnad

För att högskolan ska uppfylla kompetenskraven saknas tillräckligt antal lärare som företräder huvudämnet.

Ämnets avgränsning är inte tydligt. Det är därför också svårt att bedöma bredd och fördjupningsnivåer. Kumulativt biämne till huvudämnet saknas.

Social omsorg

Vår bedömning är att högskolans lärarkompetens ännu inte ger tillräckligt stabil grund för ämnet social omsorg.

Forskningsverksamheten är under uppbyggnad men har enligt vår bedömning ännu inte vuxit i sådan omfattning att forskningsområdet fått en egen avgränsning som grund för substansen i huvudämnet social omsorg.

Ämnesbegreppet, bredd och djup, samt studenternas möjligheter att fördjupa sina studier i ett kumulativt biämne är oklara. Det saknas också avtal om övergång till andra utbildningar. Handledare för uppsatsarbeten och examinator är ofta samma person.

Ersta högskola/Ersta Sköndal högskola

Ansökan om rätt att utfärda kandidat- och magisterexamen i omvårdnadsvetenskap.

Utgångspunkter

Ersta Diakonisällskap och Stiftelsen Stora Sköndal inledde under 1997 högskolesamverkan mellan sina utbildningar, Ersta högskola och Sköndalsinstitutet, genom att utse gemensam högskolestyrelse samt gemensam rektor. Från och med 1 januari 1998 är utbildningarna sammanslagna i en enhet under benämningen Ersta Sköndal högskola.

Verksamhetens kommer enligt planerna att organiseras i fem institutioner: Institutionen för omvårdnad, socialt arbete/Sköndalsinstitutet, diakoni, teologi respektive kyrkomusik. I högskolan kommer vidare att ingå två forskningsinstitut; vårdetiska institutet och ett institutet för forskning om frivilligt socialt arbete samt ett institut för uppdrags- och vidareutbildningsprogram. Enligt planerna ska dessutom inrättas två tvärvetenskapliga tema-institutioner, en för tema hälsa och en för behandlings/psykoterapiutbildning.

Ersta Sköndal högskola beräknas år 1998 ha **ca 500** helårsstudenter fördelade på sjuksköterske-, socionom-, teologi-, diakon- samt kyrkomusikerutbildning.

Grundutbildningens volym och bredd

Antalet helårsstudenter vid Ersta högskola uppgick läsåret 1996/97 till totalt **194**.

Högskolan anordnade följande program:

- Sjuksköterskeutbildning 120 poäng

Lärarkompetens inom huvudämnet

Antal fast anställda lärare (helårsekvivalenter) per den 15 november 1997.

Lärarkompetens	Omvårdnad
Disputerade lärare	5*
Licentierade lärare	1
Magisterutbildade lärare	3
Doktorander	2

* En lärare är professor

Yttrande

Vi bedömer att Ersta högskola efter samgående med Sköndalsinstitutet har förutsättningar att utfärda *kandidatexamen i omvårdnad*.

Högskolan har ansökt om rätt att utfärda magisterexamen i omvårdnadsvetenskap. Vår bedömning är dock att högskolans lärare ännu har alltför liten erfarenhet av utbildning över 40-poängsnivån för att beviljas examensrätt på magisternivå.

Ersta högskola har till sin omfattning varit den minsta högskola som anordnat vårdutbildningar. Med den utökade ämnesbredd och volym som samgåendet med Sköndalsinstitutet ger bedömer vi att högskolemiljön ytterligare kan vitaliseras.

Forskarkompetensen är hög. Lärarna har också god förmåga att knyta samman utbildning och forskning.

Huvudämnet har stöd i högskolans kurser inom vårdetik, palliativ vård och rehabiliterande vård. Stödet av kumulativa biämnena såsom exempelvis medicinsk vetenskap bör dock stärkas.

Högskoleverkets beslut

Högskolan i Halmstad

Ansökan om rätt att utfärda magisterexamen

Högskolan i Halmstad har 1997-05-16 ansökt om rätt att utfärda magisterexamen bland annat i vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad.

För beredning av ärendet har Högskoleverket anlitat en grupp sakkunniga med uppgift att granska denna ansökan och därefter lämna ett yttrande som underlag för verkets beslut.

Beredningen av ärendet har gjorts i samband med prövningar av ansökningar om rätt att utfärda kandidat- och magisterexamen från ytterligare nio högskolor i sammanlagt sju huvudämnen inom utbildningsområdet vård och omsorg.

Till ordförande i gruppen av sakkunniga utsåg Högskoleverket professor Astrid Norberg, Umeå universitet.

I ledningen för granskningsarbetet utsåg verket därutöver f.d. universitetskanslern professor Carl-Gustaf André, rektorn vid Göteborgs universitet, professor Bo Samuelsson, samt docenten Ingegerd Bäcklund, Uppsala universitet.

Som särskilda experter inom de aktuella ämnesområdena tillsattes professorerna Hjördis Björvell, Stockholm, Bo Hagberg, Lund, Lennart Nygren, Umeå, Per-Olov Sjöden, Uppsala, Sune Sunesson, Lund, docenterna Inga-Britt Bränholm, Umeå, Hans Tropp, Eksjö, Vivi-Anne Sundqvist, Stockholm, Giggi Udén, Lund samt dr med. vet. Alice Rinell Hermansson, Stockholm. Sekreterare har varit utredaren Brita Bergseth, Högskoleverket.

De sakkunniga har granskat högskolornas ansökningar med underlagsmaterial. Utöver detta material har kompletterande uppgifter hämtats in till stöd för bedömningarna. Vid besök på högskolorna har intervjusamtal förts med ledning, lärare och studenter. I flertalet av dessa samtal har ordföranden deltagit tillsammans med ämnesexperterna. Tillgången till lokaler, laboratorier, bibliotek och IT-utrustning har också bedömts i samband med besöken. Erfarenheter och intryck av intervjubesöken har därefter redovisats till ledningsgruppen.

Gruppen har 1998-01-19 lämnat sitt yttrande till Högskoleverket. Yttrandet bifogas.

De sakkunniga bedömer att högskolan har förutsättningar att utfärda magisterexamen i omvårdnad.

Beslut

Med hänvisning till de sakkunnigas yttrande beslutar Högskoleverket att Högskolan i Halmstad har rätt att utfärda magisterexamen i omvårdnad.

Högskoleverket avser att inom 3–5 år följa upp detta beslut.

Detta ärende har avgjorts av generaldirektören efter föredragning av utredaren Bergseth. Därjämte har närvarit avdelningschefen Ögren.

Agnetta Bladh

Brita Bergseth

Kopia:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Mitthögskolan

Ansökan om rätt att utfärda magisterexamen

Mitthögskolan har 1996-10-10 ansökt om rätt att utfärda magisterexamen bland annat i omvårdnad.

För beredning av ärendet har Högskoleverket anlitat en grupp sakkunniga med uppgift att granska denna ansökan och därefter lämna ett yttrande som underlag för verkets beslut.

Beredningen av ärendet har gjorts i samband med prövningar av ansökningar om rätt att utfärda kandidat- och magisterexamen från ytterligare nio högskolor i sammanlagt sju huvudämnen inom utbildningsområdet vård och omsorg.

Till ordförande i gruppen av sakkunniga utsåg Högskoleverket professor Astrid Norberg, Umeå universitet.

I ledningen för granskningsarbetet utsåg verket därutöver f.d. universitetskanslern professor Carl-Gustaf Andrén, rektorn vid Göteborgs universitet, professor Bo Samuelsson, samt docenten Ingegerd Bäcklund, Uppsala universitet.

Som särskilda experter inom de aktuella ämnesområdena tillsattes professorerna Hjördis Björvell, Stockholm, Bo Hagberg, Lund, Lennart Nygren, Umeå, Per-Olow Sjödén, Uppsala, Sune Sunesson, Lund, docenterna Inga-Britt Bränholm, Umeå, Hans Tropp, Eksjö, Vivi-Anne Sundqvist, Stockholm, Giggi Udén, Lund samt dr med. vet. Alice Rinell Hermansson,

Stockholm. Sekreterare har varit utredaren Brita Bergseth, Högskoleverket.

De sakkunniga har granskat högskolornas ansökningar med underlagsmaterial. Utöver detta material har kompletterande uppgifter hämtats in till stöd för bedömningarna. Vid besök på högskolorna har intervjusamtal förts med ledning, lärare och studenter. I flertalet av dessa samtal har ordföranden deltagit tillsammans med ämnesexperterna. Tillgången till lokaler, laboratorier, bibliotek och IT-utrustning har också bedömts i samband med besöken. Erfarenheter och intryck av intervjubesöken har därefter redovisats till ledningsgruppen.

Gruppen har 1998-01-19 lämnat sitt yttrande till Högskoleverket. Yttrandet bifogas.

Enligt de sakkunnigas bedömning har högskolan ännu inte förutsättningar att utfärda magisterexamen i omvårdnad.

Beslut

Med hänvisning till de sakkunnigas yttrande avslår Högskoleverket ansökan från Mitthögskolan om rätt att utfärda magisterexamen i omvårdnad. Av 13 kap. 5 § högskoleförordningen (1993:100) framgår att detta beslut inte får överklagas.

Detta ärende har avgjorts av generaldirektören efter föredragning av utredaren Bergseth. Därjämte har närvarit avdelningschefen Ögren.

Agneta Bladh

Brita Bergseth

Kopia:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Hälsö högskolan i Jönköping

Ansökan om rätt att utfärda kandidat- och magisterexamen

Hälsö högskolan i Jönköping har 1995-02-17 ansökt om rätt att utfärda kandidatexamen i arbetsterapi, biomedicinsk laboratorievetenskap, omvårdnad/vårdvetenskap, ortopedteknik och social omsorg samt kandidat- och magisterexamen i gerontologi.

För beredning av ärendet har Högskoleverket anlitat en grupp sakkunniga med uppgift att granska denna ansökan och därefter lämna ett yttrande som underlag för verkets beslut.

Beredningen av ärendet har gjorts i samband med prövningar av ansökningar om rätt att utfärda kandidat- och magisterexamen från ytterligare nio högskolor i sammanlagt sju huvudämnen inom utbildningsområdet vård och omsorg.

Till ordförande i gruppen av sakkunniga utsåg Högskoleverket professor Astrid Norberg, Umeå universitet.

I ledningen för granskningsarbetet utsåg verket därutöver f.d. universitetskanslern professor Carl-Gustaf Andrén, rektorn vid Göteborgs universitet, professor Bo Samuelsson, samt docenten Ingegerd Bäcklund, Uppsala universitet.

Som särskilda experter inom de aktuella ämnesområdena tillsattes professorerna Hjördis Björvell, Stockholm, Bo Hagberg, Lund, Lennart Nygren, Umeå, Per-Olow Sjärdén, Uppsala, Sune Sunesson, Lund, docenterna Inga-

Britt Bränholm, Umeå, Hans Tropp, Eksjö, Vivi-Anne Sundqvist, Stockholm, Gigg Udén, Lund samt dr med. vet. Alice Rinell Hermansson, Stockholm. Sekreterare har varit utredaren Brita Bergseth, Högskoleverket.

De sakkunniga har granskat högskolornas ansökningar med underlagsmaterial. Utöver detta material har kompletterande uppgifter hämtats in till stöd för bedömningarna. Vid besök på högskolorna har intervjusamtal förts med ledning, lärare och studenter. I flertalet av dessa samtal har ordföranden deltagit tillsammans med ämnesexperterna. Tillgången till lokaler, laboratorier, bibliotek och IT-utrustning har också bedömts i samband med besöken. Erfarenheter och intryck av intervjubesöken har därefter redovisats till ledningsgruppen.

Gruppen har 1998-01-19 lämnat sitt yttrande till Högskoleverket. Yttrandet bifogas.

De sakkunniga bedömer att högskolan har förutsättningar att utfärda kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetenskap, omvårdnad, ortopedteknik och gerontologi. Förutsättningarna att utfärda kandidatexamen i arbetsterapi respektive social omsorg eller magisterexamen i gerontologi bedöms dock ännu inte givna.

Beslut

Med hänvisning till de sakkunnigas yttrande beslutar Högskoleverket att Hälsohögskolan i Jönköping har rätt att utfärda kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetenskap, omvårdnad, ortopedteknik och gerontologi. Ansökan om rätt att utfärda kandidatexamen i arbetsterapi respektive social omsorg samt magisterexamen i gerontologi avslås. Av 13 kap. 5 § högskoleförordningen (1993:100) framgår att detta beslut inte får överklagas.

Högskoleverket avser att inom 3–5 år följa upp detta beslut.

Detta ärende har avgjorts av generaldirektören efter föredragning av utredaren Bergseth. Därjämte har närvarit avdelningschefen Ögren.

Agneta Bladh

Brita Bergseth

Kopia:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Vårdhögskolan i Växjö

Ansökan om rätt att utfärda kandidatexamen

Vårdhögskolan i Växjö har 1997-06-04 ansökt om rätt att utfärda kandidatexamen i socialt arbete med inriktning mot social omsorg.

För beredning av ärendet har Högskoleverket anlitat en grupp sakkunniga med uppgift att granska denna ansökan och därefter lämna ett yttrande som underlag för verkets beslut.

Beredningen av ärendet har gjorts i samband med prövningar av ansökningar om rätt att utfärda kandidat- och magisterexamen från ytterligare nio högskolor i sammanlagt sju huvudämnen inom utbildningsområdet vård och omsorg.

Till ordförande i gruppen av sakkunniga utsåg Högskoleverket professor Astrid Norberg, Umeå universitet.

I ledningen för granskningsarbetet utsåg verket därutöver f.d. universitetskanslern professor Carl-Gustaf Andrén, rektorn vid Göteborgs universitet, professor Bo Samuelsson, samt docenten Ingegerd Bäcklund, Uppsala universitet.

Som särskilda experter inom de aktuella ämnesområdena tillsattes professorerna Hjärdís Björvell, Stockholm, Bo Hagberg, Lund, Lennart Nygren, Umeå, Per-Olow Sjödén, Uppsala, Sune Sunesson, Lund, docenterna Inga-Britt Bränholm, Umeå, Hans Tropp, Eksjö, Vivi-Anne Sundqvist, Stockholm, Gaggi Udén, Lund samt dr med. vet. Alice Rinell Hermansson, Stockholm. Sekreterare har varit utredaren Brita Bergseth, Högskoleverket.

De sakkunniga har granskat högskolornas ansökningar med underlagsmaterial. Utöver detta material har kompletterande uppgifter hämtats in till stöd för bedömningarna. Vid besök på högskolorna har intervjusamtal förts med ledning, lärare och studenter. I flertalet av dessa samtal har ordföranden deltagit tillsammans med ämnesexperterna. Tillgången till lokaler, laboratorier, bibliotek och IT-utrustning har också bedömts i samband med besöken. Erfarenheter och intryck av intervjubesöken har därefter redovisats till ledningsgruppen.

Gruppen har 1998-01-19 lämnat sitt yttrande till Högskoleverket. Yttrandet bifogas.

De sakkunniga bedömer att högskolan har förutsättningar att utfärda kandidatexamen i socialt arbete med inriktning mot social omsorg.

Beslut

Med hänvisning till de sakkunnigas yttrande beslutar Högskoleverket att Vårdhögskolan i Växjö har rätt att utfärda kandidatexamen i socialt arbete med inriktning mot social omsorg.

Högskoleverket avser att inom 3–5 år följa upp detta beslut.

Detta ärende har avgjorts av generaldirektören efter föredragning av utredaren Bergseth. Därjämte har närvarit avdelningschefen Ögren.

Agneta Bladh

Brita Bergseth

Kopia:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Ansökan om rätt att utfärda kandidatexamen

Blekinge Internationella Hälsohögskola har 1996-10-10 ansökt om rätt att utfärda kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetenskap och 1996-11-29 i omvårdnad.

För beredning av ärendet har Högskoleverket anlitat en grupp sakkunniga med uppgift att granska dessa ansökningar och därefter lämna ett yttrande som underlag för verkets beslut.

Beredningen av ärendet har gjorts i samband med prövningar av ansökningar om rätt att utfärda kandidat- och magisterexamen från ytterligare nio högskolor i sammanlagt sju huvudämnen inom utbildningsområdet vård och omsorg.

Till ordförande i gruppen av sakkunniga utsåg Högskoleverket professor Astrid Norberg, Umeå universitet.

I ledningen för granskningsarbetet utsåg verket därutöver f.d. universitetskanslern professor Carl-Gustaf Andrén, rektorn vid Göteborgs universitet, professor Bo Samuelsson, samt docenten Ingegerd Bäcklund, Uppsala universitet.

Som särskilda experter inom de aktuella ämnesområdena tillsattes professorerna Hjärdis Björvell, Stockholm, Bo Hagberg, Lund, Lennart Nygren, Umeå, Per-Olow Sjödén, Uppsala, Sune Sunesson, Lund, docenterna Inga-Britt Bränholm, Umeå, Hans Tropp, Eksjö, Vivi-Anne Sundqvist, Stockholm,

Giggi Udén, Lund samt dr med. vet. Alice Rinell Hermansson, Stockholm. Sekreterare har varit utredaren Brita Bergseth, Högskoleverket.

De sakkunniga har granskat högskolornas ansökningar med underlagsmaterial. Utöver detta material har kompletterande uppgifter hämtats in till stöd för bedömningarna. Vid besök på högskolorna har intervjusamtal förts med ledning, lärare och studenter. I flertalet av dessa samtal har ordföranden deltagit tillsammans med ämnesexperterna. Tillgången till lokaler, laboratorier, bibliotek och IT-utrustning har också bedömts i samband med besöken. Erfarenheter och intryck av intervjubesöken har därefter redovisats till ledningsgruppen.

Gruppen har 1998-01-19 lämnat sitt yttrande till Högskoleverket. Yttrandet bifogas.

Enligt de sakkunnigas bedömning har högskolan ännu inte förutsättningar att utfärda kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetenskap eller omvårdnad.

Beslut

Med hänvisning till de sakkunnigas yttrande avslår Högskoleverket ansökningarna från Blekinge Internationella Hälsohögskola om rätt att utfärda kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetenskap respektive omvårdnad. Av 13 kap. 5 § högskoleförordningen (1993:100) framgår att detta beslut inte får överklagas.

Detta ärende har avgjorts av generaldirektören efter föredragning av utredaren Bergseth. Därjämte har närvarit avdelningschefen Ögren.

Agneta Bladh

Brita Bergseth

Kopia:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Vårdhögskolan i Malmö

Ansökan om rätt att utfärda kandidatexamen

Vårdhögskolan i Malmö har 1996-06-07 ansökt om rätt att utfärda kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetenskap.

För beredning av ärendet har Högskoleverket anlitat en grupp sakkunniga med uppgift att granska denna ansökan och därefter lämna ett yttrande som underlag för verkets beslut.

Beredningen av ärendet har gjorts i samband med prövningar av ansökningar om rätt att utfärda kandidat- och magisterexamen från ytterligare nio högskolor i sammanlagt sju huvudämnen inom utbildningsområdet vård och omsorg.

Till ordförande i gruppen av sakkunniga utsåg Högskoleverket professor Astrid Norberg, Umeå universitet.

I ledningen för granskningsarbetet utsåg verket därutöver f.d. universitetskanslern professor Carl-Gustaf Andrén, rektorn vid Göteborgs universitet, professor Bo Samuelsson, samt docenten Ingegerd Bäcklund, Uppsala universitet.

Som särskilda experter inom de aktuella ämnesområdena tillsattes professorerna Hjördis Björvell, Stockholm, Bo Hagberg, Lund, Lennart Nygren, Umeå, Per-Olow Sjödén, Uppsala, Sune Sunesson, Lund, docenterna Inga-Britt Bränholm, Umeå, Hans Tropp, Eksjö, Vivi-Anne Sundqvist, Stockholm, Gaggi Udén, Lund samt dr med. vet. Alice Rinell Hermansson, Stockholm. Sekreterare har varit utredaren Brita Bergseth, Högskoleverket.

De sakkunniga har granskat högskolornas ansökningar med underlagsmaterial. Utöver detta material har kompletterande uppgifter hämtats in till stöd för bedömningarna. Vid besök på högskolorna har intervjusamtal förts med ledning, lärare och studenter. I flertalet av dessa samtal har ordföranden deltagit tillsammans med ämnesexperterna. Tillgången till lokaler, laboratorier, bibliotek och IT-utrustning har också bedömts i samband med besöken. Erfarenheter och intryck av intervjubesöken har därefter redovisats till ledningsgruppen.

Gruppen har 1998-01-19 lämnat sitt yttrande till Högskoleverket. Yttrandet bifogas.

De sakkunniga bedömer att högskolan har förutsättningar att utfärda kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetenskap.

Beslut

Med hänvisning till de sakkunnigas yttrande beslutar Högskoleverket att Vårdhögskolan i Malmö har rätt att utfärda kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetenskap.

Högskoleverket avser att inom 3–5 år följa upp detta beslut.

Detta ärende har avgjorts av generaldirektören efter föredragning av utredaren Bergseth. Därjämte har närvarit avdelningschefen Ögren.

Agneta Bladh

Brita Bergseth

Kopia:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Ansökan om rätt att utfärda kandidatexamen

Hälsö högskolan Väst i Vänersborg har 1996-10-11 ansökt om rätt att utfärda kandidatexamen i omvårdnad, pedagogik med inriktning mot hälsopromotion samt social omsorg.

För beredning av ärendet har Högskoleverket anlitat en grupp sakkunniga med uppgift att granska denna ansökan och därefter lämna ett yttrande som underlag för verkets beslut.

Beredningen av ärendet har gjorts i samband med prövningar av ansökningar om rätt att utfärda kandidat- och magisterexamen från ytterligare nio högskolor i sammanlagt sju huvudämnen inom utbildningsområdet vård och omsorg.

Till ordförande i gruppen av sakkunniga utsåg Högskoleverket professor Astrid Norberg, Umeå universitet.

I ledningen för granskningsarbetet utsåg verket därutöver f.d. universitetskanslern professor Carl-Gustaf Andrén, rektorn vid Göteborgs universitet, professor Bo Samuelsson, samt docenten Ingegerd Bäcklund, Uppsala universitet.

Som särskilda experter inom de aktuella ämnesområdena tillsattes professorerna Hjärdis Björvell, Stockholm, Bo Hagberg, Lund, Lennart Nygren, Umeå, Per-Olow Sjödén, Uppsala, Sune Sunesson, Lund, docenterna Inga-Britt Bränholm, Umeå, Hans Tropp, Eksjö, Vivi-Anne Sundqvist, Stockholm,

Giggi Udén, Lund samt dr med. vet. Alice Rinell Hermansson, Stockholm. Sekreterare har varit utredaren Brita Bergseth, Högskoleverket.

De sakkunniga har granskat högskolornas ansökningar med underlagsmaterial. Utöver detta material har kompletterande uppgifter hämtats in till stöd för bedömningarna. Vid besök på högskolorna har intervjusamtal förts med ledning, lärare och studenter. I flertalet av dessa samtal har ordföranden deltagit tillsammans med ämnesexperterna. Tillgången till lokaler, laboratorier, bibliotek och IT-utrustning har också bedömts i samband med besöken. Erfarenheter och intryck av intervjubesöken har därefter redovisats till ledningsgruppen.

Gruppen har 1998-01-19 lämnat sitt yttrande till Högskoleverket. Yttrandet bifogas.

Enligt de sakkunnigas bedömning har högskolan ännu inte förutsättningar att utfärda kandidatexamen i omvårdnad, pedagogik med inriktning mot hälsopromotion eller social omsorg.

Beslut

Med hänvisning till de sakkunnigas yttrande avslår Högskoleverket ansökan från Hälsohögskolan Väst i Vänersborg om rätt att utfärda kandidatexamen i omvårdnad, pedagogik med inriktning mot hälsopromotion respektive social omsorg. Av 13 kap. 5 § högskoleförordningen (1993:100) framgår att detta beslut inte får överklagas.

Detta ärende har avgjorts av generaldirektören efter föredragning av utredaren Bergseth. Därjämte har närvarit avdelningschefen Ögren.

Agneta Bladh

Brita Bergseth

Kopia:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Vårdhögskolan i Borås

Ansökan om rätt att utfärda kandidatexamen

Vårdhögskolan i Borås har 1996-10-14 ansökt om rätt att utfärda kandidatexamen i vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad.

För beredning av ärendet har Högskoleverket anlitat en grupp sakkunniga med uppgift att granska denna ansökan och därefter lämna ett yttrande som underlag för verkets beslut.

Beredningen av ärendet har gjorts i samband med prövningar av ansökningar om rätt att utfärda kandidat- och magisterexamen från ytterligare nio högskolor i sammanlagt sju huvudämnen inom utbildningsområdet vård och omsorg.

Till ordförande i gruppen av sakkunniga utsåg Högskoleverket professor Astrid Norberg, Umeå universitet.

I ledningen för granskningsarbetet utsåg verket därutöver f.d. universitetskanslern professor Carl-Gustaf Andrén, rektorn vid Göteborgs universitet, professor Bo Samuelsson, samt docenten Ingegerd Bäcklund, Uppsala universitet.

Som särskilda experter inom de aktuella ämnesområdena tillsattes professorerna Hjärdís Björvell, Stockholm, Bo Hagberg, Lund, Lennart Nygren, Umeå, Per-Olow Sjödén, Uppsala, Sune Sunesson, Lund, docenterna Inga-Britt Bränholm, Umeå, Hans Tropp, Eksjö, Vivi-Anne Sundqvist, Stockholm, Gaggi Udén, Lund samt dr med. vet. Alice Rinell Hermansson, Stockholm. Sekreterare har varit utredaren Brita Bergseth, Högskoleverket.

De sakkunniga har granskat högskolornas ansökningar med underlagsmaterial. Utöver detta material har kompletterande uppgifter hämtats in till stöd för bedömningarna. Vid besök på högskolorna har intervjusamtal förts med ledning, lärare och studenter. I flertalet av dessa samtal har ordföranden deltagit tillsammans med ämnesexperterna. Tillgången till lokaler, laboratorier, bibliotek och IT-utrustning har också bedömts i samband med besöken. Erfarenheter och intryck av intervjubesöken har därefter redovisats till ledningsgruppen.

Gruppen har 1998-01-19 lämnat sitt yttrande till Högskoleverket. Yttrandet bifogas.

De sakkunniga bedömer att högskolan har förutsättningar att utfärda kandidatexamen i omvårdnad.

Beslut

Med hänvisning till de sakkunnigas yttrande beslutar Högskoleverket att Vårdhögskolan i Borås har rätt att utfärda kandidatexamen i omvårdnad.

Högskoleverket avser att inom 3–5 år följa upp detta beslut.

Detta ärende har avgjorts av generaldirektören efter föredragning av utredaren Bergseth. Därjämte har närvarit avdelningschefen Ögren.

Agneta Bladh

Brita Bergseth

Kopia:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Hälsöghögskolan i Värmland

Ansökan om rätt att utfärda kandidatexamen

Hälsöghögskolan i Värmland har 1996-10-09 ansökt om rätt att utfärda kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetenskap, omvårdnad och social omsorg.

För beredning av ärendet har Högskoleverket anlitat en grupp sakkunniga med uppgift att granska denna ansökan och därefter lämna ett yttrande som underlag för verkets beslut.

Beredningen av ärendet har gjorts i samband med prövningar av ansökningar om rätt att utfärda kandidat- och magisterexamen från ytterligare nio högskolor i sammanlagt sju huvudämnen inom utbildningsområdet vård och omsorg.

Till ordförande i gruppen av sakkunniga utsåg Högskoleverket professor Astrid Norberg, Umeå universitet.

I ledningen för granskningsarbetet utsåg verket därutöver f.d. universitetskanslern professor Carl-Gustaf Andrén, rektorn vid Göteborgs universitet, professor Bo Samuelsson, samt docenten Ingegerd Bäcklund, Uppsala universitet.

Som särskilda experter inom de aktuella ämnesområdena tillsattes professorerna Hjärdis Björvell, Stockholm, Bo Hagberg, Lund, Lennart Nygren, Umeå, Per-Olow Sjödén, Uppsala, Sune Sunesson, Lund, docenterna Inga-Britt Bränholm, Umeå, Hans Tropp, Eksjö, Vivi-Anne Sundqvist, Stockholm,

Giggi Udén, Lund samt dr med. vet. Alice Rinell Hermansson, Stockholm. Sekreterare har varit utredaren Brita Bergseth, Högskoleverket.

De sakkunniga har granskat högskolornas ansökningar med underlagsmaterial. Utöver detta material har kompletterande uppgifter hämtats in till stöd för bedömningarna. Vid besök på högskolorna har intervjusamtal förts med ledning, lärare och studenter. I flertalet av dessa samtal har ordföranden deltagit tillsammans med ämnesexperterna. Tillgången till lokaler, laboratorier, bibliotek och IT-utrustning har också bedömts i samband med besöken. Erfarenheter och intryck av intervjubesöken har därefter redovisats till ledningsgruppen.

Gruppen har 1998-01-19 lämnat sitt yttrande till Högskoleverket. Yttrandet bifogas.

Enligt de sakkunnigas bedömning har högskolan ännu inte förutsättningar att utfärda kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetenskap, omvårdnad eller social omsorg.

Beslut

Med hänvisning till de sakkunnigas yttrande avslår Högskoleverket ansökan från Hälsohögskolan Värmland om rätt att utfärda kandidatexamen i biomedicinsk laboratorievetenskap, omvårdnad och social omsorg. Av 13 kap. 5 § högskoleförordningen (1993:100) framgår att detta beslut inte får överklagas.

Detta ärende har avgjorts av generaldirektören efter föredragning av utredaren Bergseth. Därjämte har närvarit avdelningschefen Ögren.

Agneta Bladh

Brita Bergseth

Kopia:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Högskoleverkets yttrande

Regeringen Utbildningsdepartementet

Avdelningen för utvärdering och
kvalitetsarbeteBrita Bergseth
YTTRANDE
1998-01-21
Reg. nr 64-3175-96**Ansökan om rätt att utfärda kandidat- och magisterexamen** (Remiss 1997-11-18, dnr U97/4085/UH)

Ersta högskola, numera Ersta Sköndal högskola har 1996-10-14 ansökt om rätt att utfärda kandidat- och magisterexamen i omvårdnadsvetenskap.

För beredning av ärendet har Högskoleverket anlitat en grupp sakkunniga med uppgift att granska denna ansökan och därefter lämna ett yttrande som underlag för regeringens beslut.

Beredningen av ärendet har gjorts i samband med prövningar av ansökningar om rätt att utfärda kandidat- och magisterexamen från ytterligare nio högskolor i sammanlagt sju huvudämnen inom utbildningsområdet vård och omsorg (se bifogade yttrande).

Till ordförande i gruppen av sakkunniga utsåg Högskoleverket professor Astrid Norberg, Umeå universitet.

I ledningen för granskningsarbetet utsåg verket därutöver f.d. universitetskanslern professor Carl-Gustaf Andrén, rektorn vid Göteborgs universitet, professor Bo Samuelsson, samt docenten Ingegerd Bäcklund, Uppsala universitet.

Som särskilda experter inom de aktuella ämnesområdena tillsattes professorerna Hjördis Björvell, Stockholm, Bo Hagberg, Lund, Lennart Nygren, Umeå, Per-Olow Sjödén, Uppsala, Sune Sunesson, Lund, docenterna Inga-Britt Bränholm, Umeå, Hans Tropp, Eksjö, Vivi-Anne Sundqvist, Stockholm,

Giggi Udén, Lund samt dr med. vet. Alice Rinell Hermansson, Stockholm. Sekreterare har varit utredaren Brita Bergseth, Högskoleverket.

De sakkunniga har granskat högskolornas ansökningar med underlagsmaterial. Utöver detta material har kompletterande uppgifter hämtats in till stöd för bedömningarna. Vid besök på högskolorna har intervjusamtal förts med ledning, lärare och studenter. I flertalet av dessa samtal har ordföranden deltagit tillsammans med ämnesexperterna. Tillgången till lokaler, laboratorier, bibliotek och IT-utrustning har också bedömts i samband med besöken. Erfarenheter och intryck av intervjubesöken har därefter redovisats till ledningsgruppen.

Gruppen har 1998-01-19 lämnat sitt yttrande till Högskoleverket. Yttrandet bifogas.

De sakkunniga bedömer att högskolan har förutsättningar att utfärda kandidatexamen i omvårdnad dock inte magisterexamen i detta ämne.

Yttrande

Högskoleverket instämmer i de sakkunnigas yttrande och föreslår att Ersta Diakonisällskap och Stiftelsen Stora Sköndal för Ersta Sköndal högskola ges rätt att utfärda kandidatexamen i omvårdnad men att ansökan om rätt att utfärda magisterexamen i omvårdnad avslås.

Om den föreslagna examensrätten beviljas avser Högskoleverket att inom 3–5 år följa upp detta beslut.

Detta ärende har avgjorts av generaldirektören efter föredragning av utredaren Bergseth. Därjämte har närvarit avdelningschefen Ögren.

Agnetta Bladh

Brita Bergseth

Kopia:

Ersta Diakonisällskap och Stiftelsen Stora Sköndal för Ersta Sköndal högskola

De sakkunniga

Högskoleverkets rapportserie

Granskning och bedömning av kvalitetsarbete vid universitet och högskolor

Bilagor:

- Bilaga 1: Vägledning för lärosäten vid bedömning av kvalitetsarbete
- Bilaga 2: Handledning för bedömare av kvalitetsarbete vid universitet och högskolor

Högskoleverkets rapportserie 1995:1 R

Grundskollärautbildningen 1995

Högskoleverkets rapportserie 1996:1 R

Examensrättsprövning – Utbildning i biodynamisk odling

Högskoleverkets rapportserie 1996:2 R

Tillsynsrapport – Avgiftsfri utbildning

Högskoleverkets rapportserie 1996:3 R

Examensrättsprövning – Konstnärlig kandidat- och magisterexamen

Högskoleverkets rapportserie 1996:4 R

Examensrättsprövning – Kyrkomusikalisk utbildning vid Skändalsinstitutet

Högskoleverkets rapportserie 1996:5 R

Kvalitetsarbete vid universitet och högskola

Högskoleverkets rapportserie 1996:6 R

Vårdutbildningar i högskolan – En utvärdering

Högskoleverkets rapportserie 1996:7 R

Årsrapport för universitet och högskolor 1994/95

Högskoleverkets rapportserie 1996:8 R

Forskarutbildningen inom det språkvetenskapliga området

– En utvärdering

Högskoleverkets rapportserie 1996:9 R

The National Quality Audit of Higher Education in Sweden

Högskoleverkets rapportserie 1996:10 R

Avgiftsbelagd utbildning i privat regi – En utredning

Högskoleverkets rapportserie 1996:11 R

Kriterier för benämningen universitet – En utredning

Högskoleverkets rapportserie 1996:12 R

Kvinnor och män i högskolan. Från gymnasium till forskarutbildning

Högskoleverkets rapportserie 1996:13 R

Swedish Universities & University Colleges 1994/95

– Short Version of Annual Report

Högskoleverkets rapportserie 1996:14 R

Examensrättsprövning – Teologisk utbildning vid frikyrkliga seminarier och vid Umeå universitet

Högskoleverkets rapportserie 1996:15 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Borås

Högskoleverkets rapportserie 1996:16 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Uppsala universitet

Högskoleverkets rapportserie 1996:17 R

Examensrättsprövning – Uppföljning av teologisk utbildning

Högskoleverkets rapportserie 1996:18 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Jönköping

Högskoleverkets rapportserie 1996:19 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Karlstad

Högskoleverkets rapportserie 1996:20 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Lärarhögskolan i Stockholm

Högskoleverkets rapportserie 1996:21 R

Högskoleprovet – Genom elva forskares ögon

Högskoleverkets rapportserie 1996:22 R

Högskola på Gotland

Högskoleverkets rapportserie 1996:23 R

Rätt att inrätta professurer – Högskoleverkets prövning av Högskolan i Kalmar, Karlstad, Växjö, Örebro samt Mitthögskolan och Mälardalens högskola

Högskoleverkets rapportserie 1996:24 R

Årsrapport för universitet & högskolor 1994/95 – Kortversion

Högskoleverkets rapportserie 1996:25 R

Förslag till meritvärdering vid urval på betyg – Högskoleverkets förslag till meritvärdering av nya och gamla gymnasiebetyg m.m.

Högskoleverkets rapportserie 1996:26 R

Redovisning vid universitet och högskolor – Rapport till regeringen

Högskoleverkets rapportserie 1996:27 R

Quality Audit of Uppsala University

Högskoleverkets rapportserie 1996:28 R

Tillsynsrapport – Förfarande med inaktiva doktorander

Högskoleverkets rapportserie 1996:29 R

Examensrättsprövning – Prövning av medieutbildningen vid Mediehögskolan i Uppsala

Högskoleverkets rapportserie 1996:30 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbete vid fem lärosäten

Högskoleverkets rapportserie 1997:1 R

Högskoleutbildningar inom vård och omsorg – En utredning

Högskoleverkets rapportserie 1997:2 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan Kristianstad

Högskoleverkets rapportserie 1997:3 R

Examensrättsprövning – Lärarutbildning vid högskolorna i Borås och Halmstad

Högskoleverkets rapportserie 1997:4 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Örebro

Högskoleverkets rapportserie 1997:5 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan Dalarna

Högskoleverkets rapportserie 1997:6 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Operahögskolan i Stockholm

Högskoleverkets rapportserie 1997:7 R

Kvalitet och förändring

Högskoleverkets rapportserie 1997:8 R

Rekryteringsmål för kvinnliga professorer

– ett regeringsuppdrag

Högskoleverkets rapportserie 1997:9 R

Examensrättsprövning – Utbildningar vid Södertörns

högskola

Högskoleverkets rapportserie 1997:10 R

Examensrättsprövning – Grundskolläroexamen vid Högskolan i Falun/

Borlänge, Högskolan i Jönköping och Högskolan i Kristianstad

Högskoleverkets rapportserie 1997:11 R

Examensrättsprövning – Utbildningar vid Företagsekonomiska Institutet,

Stockholms Musikpedagogiska Institut och Högskolan i Gävle/Sandviken

Högskoleverkets rapportserie 1997:12 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Karlskrona/

Ronneby

Högskoleverkets rapportserie 1997:13 R

Examensrättsprövning – Utbildning i pedagogiskt drama vid tre folkhögskolor

Högskoleverkets rapportserie 1997:14 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Gävle/

Sandviken

Högskoleverkets rapportserie 1997:15 R

Poänggivande uppdragsutbildning i högskolan

Högskoleverkets rapportserie 1997:16 R

- Årsrapport för universitet & högskolor 1995/96
Högskoleverkets rapportserie 1997:17 R
- Swedish Universities & University Colleges 1995/96
– Short Version of Annual Report
Högskoleverkets rapportserie 1997:18 R
- Årsrapport för universitet & högskolor 1995/96 – Kortversion
Högskoleverkets rapportserie 1997:19 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Mälardalens högskola
Högskoleverkets rapportserie 1997:20 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Danshögskolan
Högskoleverkets rapportserie 1997:21 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Kungliga Musikhögskolan
Högskoleverkets rapportserie 1997:22 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Lunds universitet
Högskoleverkets rapportserie 1997:23 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Halmstad
Högskoleverkets rapportserie 1997:24 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Kalmar
Högskoleverkets rapportserie 1997:25 R
- Kandidat- och magisterexamen vid Kungliga Musikhögskolan
– Examensrättsprövning
Högskoleverkets rapportserie 1997:26 R
- Uppföljning av resurstilleggningssystemet för grundläggande högskoleutbildning
– ett regeringsuppdrag
Högskoleverkets rapportserie 1997:27 R
- Bilateralt forskningssamarbete med Östeuropa – ett regeringsuppdrag
Högskoleverkets rapportserie 1997:28 R
- Läkarutbildningen i Sverige – hur bra är den?
Bilagor:
• Självvärderingar och extern bedömning
• Vad säger studenterna om läkarutbildningen?
• Vad säger AT-läkare, handledare och examinatorer om läkarutbildningen?
Högskoleverkets rapportserie 1997:29 R
- Apotekarutbildningen vid ytterligare en högskola? – Ett regeringsuppdrag
Högskoleverkets rapportserie 1997:30 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Mitthögskolan
Högskoleverkets rapportserie 1997:31 R
- Gymnasieläroexamen vid Högskolan Dalarna, Luleå tekniska universitet och Mitthögskolan – Examensrättsprövning
Högskoleverkets rapportserie 1997:32 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbete vid universitet och högskolor
Bilagor:
• Vägledning för lärosäten vid bedömning av kvalitetsarbete
• Handledning för bedömare av kvalitetsarbete vid universitet och högskolor
Högskoleverkets rapportserie 1997:33 R
- Konstnärlig högskoleexamen i konst och design vid fem hantverksskolor
– Examensrättsprövning
Högskoleverkets rapportserie 1997:34 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Kungl. Konsthögskolan
Högskoleverkets rapportserie 1997:35 R
- Examensmål för läroexamina
Högskoleverkets rapportserie 1997:36 R
- Rätt att inrätta professurer – Högskoleverkets prövning av Högskolan i Halmstad, Högskolan i Karlskrona/Ronneby, Högskolan i Örebro, Idrottshögskolan samt Mitthögskolan
Högskoleverkets rapportserie 1997:37 R
- Magisterexamensprövning vid elva högskolor – Examensrättsprövning
Högskoleverkets rapportserie 1997:38 R
- Examinationen i högskolan – Slutrapport från Högskoleverkets
examinationsprojekt
Högskoleverkets rapportserie 1997:39 R
- Tillväxt och växtvirk – Uppföljning av magisterexamensrätt på medelstora
högskolor
Högskoleverkets rapportserie 1997:40 R
- Kvalitetsarbete – ett sätt att förbättra verksamhetens kvalitet vid universitet
och högskolor. Halvårsrapport för granskningen av kvalitetsarbetet vid
universitet och högskolor
Högskoleverkets rapportserie 1997:41 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Kungl. Tekniska högskolan
Högskoleverkets rapportserie 1997:42 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Stockholms universitet
Högskoleverkets rapportserie 1997:43 R
- Kvinnor och män i högskolan – från gymnasium till forskarutbildning 1986/
87–1995/96
Högskoleverkets rapportserie 1997:44 R
- Magisterexamen söker identitet
Högskoleverkets rapportserie 1997:45 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Skövde
Högskoleverkets rapportserie 1997:46 R
- Hur står det till med kvaliteten i högskolan?
Högskoleverkets rapportserie 1998:1 R
- De första 20 åren – utvecklingen vid de mindre och medelstora högskolorna
sedan 1977
Högskoleverkets rapportserie 1998:2 R
- Quality Audit of Mid-Sweden University College
Högskoleverkets rapportserie 1998:3 R
- Särskilda utbildningsåtgärder – vad blev det av dem?
En uppföljningsstudie av vissa särskilda utbildningsåtgärder inom
högskolan som finansierats med arbetsmarknadspolitiska medel, enligt
regeringens uppdrag.
Högskoleverkets rapportserie 1998:4 R
- ”En utmärkt möjlighet att byta karriär”
NT-SVUX-satsningen – vad blev det av den?
Högskoleverkets rapportserie 1998:5 R
- ”Bara jag får chansen att få visa vad jag kan”
Satsningen på aspirantutbildningen – vad blev det av den?
Högskoleverkets rapportserie 1998:6 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Karolinska Institutet
Högskoleverkets rapportserie 1998:7 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Trollhättan/
Uddevalla
Högskoleverkets rapportserie 1998:8 R

Rapporter i Högskoleverkets rapportserie speglar Högskoleverkets officiella inställning.

Högskoleverkets rapportserie 1998:9 R
ISSN 1400-948X
ISRN HSV-R--98/9--SE

Högskoleverket är en central myndighet för frågor som rör universitet och högskolor. Verket arbetar med kvalitetsbedömningar, uppföljningar, utveckling av högre utbildning, utredningar, tillsyn, internationella frågor och studieinformation. Dessutom ansvarar verket för samordningen av det svenska universitetsdatornätet SUNET.

HÖGSKOLEVERKET
National Agency for Higher Education